Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 669 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 8 ԱՊՐԻԼ 1886 4 ՐԷՃԷՊ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خاننده آرهولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	200
» »	Վեցամսեայ	»	»	100
» »	Եռամսեայ	»	»	50
Գաւառաց »	եւ տեղական			
Թղթատարով	տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար	եւ տեղական			
Թղթատարով	վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Ֆրանք		56
» »	վեցամսեայ	»		28

Դուրս զրկուած լրագրաց Թղթատարի ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ՚դարձուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 26 ՄԱՐՏ, 1886.

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ ՍԿԵՊՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՆԿՐՕՆՈՒԹԵԱՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

(ԹԱՅՄԶԻ Բարիզի Թղթակից Պ. տը Պլովիցէ.)

«ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ քուէարկած Օրէնքն, որով կրօնաւորք ու կրօնաւորուհիք կը զրկուին հանրային-պետական վարժարանաց մէջ դաստիարակի և ուսուցչի պաշտօն վարելու իրաւունքէն, իրագործումն է գաղափարի մը, որ 30 տարիներէ հետէ մէկ գլխաւոր կէտը կը կազմէր Ֆրանսայի Հանրապետական (Տէմօքրադիք) կուսակցութեան հիմնագրոյն։

1881ին հրատարակուեցաւ թէ դաստիարակութիւնը ձրի է, և 1882ին Օրէնք մը հռչակեց թէ դաստիարակութիւնը պարտաւորիչ է և միանգամայն աշխարհական։ Այժմեան կրթական օրէնքով, դպրոցին մէջ Սկեպտականութիւնը կը հաստատուի ո՛ և իցէ կրօնի տեղ։ Անհաւատից մոլեռանդութիւնը մեծագոյն է քան հաւատացելոց մոլեռանդութիւնն, և բանի զօրութիւն պիտի գործածուի՝ անկրօնից սերունդներ կրթելու և արտադրելու համար։

Ինձ անցեալ օր ցոյց տուին եօթնամեայ աղջիկ մը, զոր իր մայր դպրոցէն հանած էր նոյն օրերն իսկ։ Խօսակցութեան մը մէջ, ի ներկայութեան աղջկան, մէկն ըսած լինելով թէ, «Աստուծոյ պէտք է աղաւթենք», աղջիկը բացագանչեր է — «Աստուած սուտ մ՚ն է»։ Կրնայ երևակայուիլ բոլոր ներկայից ապշութիւնն։ Հարցափորձեր են աղջիկն, որոյ պատասխաններէն երևցեր է թէ վարժուհին ամեն առաւօտ այդ ամբարիշտ խօսքը կրկնել կուտայ եղեր աղջկան։ Աւասիկ օրինակ մը թէ ինչ կը նշանակէ «աշխարհական կրթութիւն», և թէ ինչպէս կը կրթուի նոր սերունդն։ Հռոմայ Եկեղեցին կը գտնուի նոցա գլուխն որոց դէմ կատաղի մարտ մը մղելու վրայ է Սկեպտականութիւնն, և այս տեսակէտով ուշադրութեան արժանի է Ծերակոյտին որոշումը։ Այժմեան կրթական վիճաբանութիւնք շարունակութիւն են անընդհատ կռուոյն ընդդէմ Կաթոլիկութեան, որ տակաւ կը զրկուի իւր ամեն օժանդակներէ։

Հռոմէական բարձրաստիճան եկեղեցական մը, որ մի քանի օրեր յառաջ Բարիզէ կ'անցնէր, ըսաւ ինձ. «Մտադիր չենք լաւիկ մէջէն դուրս ելնել, նախապատիւ կը համարինք որ «զմեզ բռնութեամբ դուրս նետեն։ «Յեղափոխութեան ժամանակ, Պապական «Նուիրակը կեցաւ ի Բարիզ մինչև «1792, այն է՝ կղերին աշխարհային «սահմանադրութեան ընդունելութենէն յետոյ տակաւին երկու տարի։ «Բայց (կրթական խնդրոյն առթիւ) «Ծերակոյտին որոշումն յոյժ պիտի «փութացնէ այս նկատմամբ Ս. Պապին «որոշումը։»

Խնդիրն այն է թէ, Հռոմայ Աթոռն ո՛րչափ ատեն կրնայ անտարբեր դիտել զայն փոփոխութիւն որ հետզհետէ տեղի կ'ունենայ ի Ֆրանսա; զայն պատերազմ որ կը մղուի կղերին դէմ, զայն յարձակումներ որք կը սպառնան ամենէն առաջ Հռոմայ Եկեղեցւոյն, և ապա Ֆրանսայէն դաւանած ուրիշ ամեն կրօններուն։ Հանրապետականք, և անոնց հետ Ռամկավարականք, կ'ըսեն. «Մեք Քօնքօրտային (Ֆրանքօ-պապական Կրօնային Դաշնագրոյն) վրայ հաստատ կը կենանք. չենք ուզեր չեղեալ «Քօնքօրտայի տրամադրութիւններէն»։ Այլ, իրօք, խիստ քիչ բան մնացած է Քօնքօրտայէն։ Գամ քան զգամ զեղչելով ու կրճատելով, ա՛յնչափ փոքր համեմատութիւն մը ստացած է Քօնքօրտան, որ հաշտութեան հիմ մը կրնայ լինել միայն երբ երկու կողմերն ալ հաճին գոհանալ ադով։

Քօնքօրտան դարուս սկիզբն յօրինեցաւ ա՛յնպիսի երկրի մը մէջ, ուր ամեն օր փոփոխում մը կը բերէ իրեն հետ։ Այն գաղափարք որ կը տիրէին երբ կնքեցաւ ինչ որ Թալրան և Քօնսալվի «կարեւոր և յիշատակելի իրաւախոհութիւն մը» կը կոչէին, (Քօնքօրտան,) յայնմ հետէ կրեցին անհամար փոփոխումներ։ Դէպքերն արմատական նորութիւններ մտուցին սովորութեանց, գաղափարաց և ձգտմանց մէջ։ Քօնքօրտային 17 յօդուածներէն կը մնայ մէ՛կը միայն որ փոփոխում չէ կրած։ Այս է 17րդ և վերջին յօդուածն, որ կ'ըսէ.

«Ի պարագային յորում Առաջին Հիւպատոսին (Նաբօլէոն Առաջնոյ) յաջորդներէն մին կաթոլիկ չլինի, նախընթաց յօդուածով յիշուած իրաւունքներն ու առանձնաշնորհումներն և եպիսկոպոսաց անուանումն այդ յաջորդի նկատմամբ պիտի կարգադրուին նոր Պայմանագրով մը։»

Ակներև է ուրեմն որ եթէ արդի Նախարարապետ Պ. տը Ֆրէսինէ, որ բողոքական է, օր մը Հանրապետութեան Նախագահ ընտրուի, Քօնքօրտան փոփոխում մը պիտի կրէ իւր ամենէնէական մասի մէջ, — այսինքն՝ այն առանձնաշնորհմանց մէջ զորս կուտայ Տէրութեան Պետին։ Բայց 1801ին, հակառակ Յեղափոխութեան որ հազիւ վերջացած էր, Ֆրանսական Տէրութեան գլուխն ոչ-կաթոլիկ մարդ մը տեսնելու գաղափարն ա՛յնչափ անկարելի կը համարուէր, որ այս 17րդ յօդուած էր միա՛կ յօդուածն որոյ վրայ համաձայնութիւն մը շուտով գոյացաւ։ Աւելորդ կը համարուէր ենթադրել իսկ թէ ոչ-կաթոլիկ Վեհապետ կամ Նախագահ մը կրնար երբեք ունենալ Ֆրանսա։ Մնացեալ յօդուածք ժամանակին ազդեցութեամբ յոյժ այլափոխեցան, այնպէս որ անկեղծութեամբ ու բարեմտութեամբ միայն կարելի է արդի ժամանակաց մէջ Քօնքօրտային տալ բաւական ամուր և ընդարձակ հիմ մը, որոյ վրայ Եկեղեցւոյ և Պետութեան միջև յարաբերութիւնք անխախտ կարենան մնալ։

Եւ սակայն ո՛չ անկեղծութիւն, ո՛չ բարեմտութիւն ցոյց կը տրուին։ Անընդհատ կռիւ մը կը տեսնուի Եկեղեցւոյ և Պետութեան միջև։ Սկեպտականութիւնն, օգտուելով սա պարագայէ թէ իշխանութեան բազուկն իւր կողմ ունի հիմակ, անհեղ յարձակում մը կ'ընէ Պապականութեան վրայ, զոր կը նկատէ զօրեղագոյն բերդն թշնամւոյն, և ամենէն ապահով կեդրոնն դիմադրութեան։ Սկեպտական ոգին, անգամ մը յաղթանակ տանելէ յետոյ Վատիկանի վրայ, պիտի պաշարէ արևելեան եկեղեցիներն ու տաճարները. զի նոյն սկզբանց զօրութեամբ, մասնաւոր կրօն մը չէ որ պիտի հարուածուի, այլ ամեն կերպ դաւանութիւնք։

Մինչև ցարդ Վատիկան, խորհրդաբար ինչ ինչ դիտողութիւններ ու բարեկամական յանդիմանութիւններ ուղղելով հանդերձ, զգուշացած էր ամեն բանէ որ խզում մը կարենար կանխազգացնել։ Բայց այս մասնաւոր յանդիմանութիւնք անպտուղ մնացին։ Եթէ Թայմզ զառաջինն հրատարակած չլինէր Պ. Ժիւլ Կրէվիի առ Պապն ուղղեալ պատասխանագրոյն իմաստն, հասարակութիւնը տեղեկութիւն չպիտի ունենար թէ ինչպիսի թղթակցութիւն մը կը կատարուէր ընդ մէջ Լևոն ԺԳ. Պապին և իւր «սիրելի որդւոյ»։ Բայց Պապին այս բարեկամական յորդորներ առաջադրեալ հակակղերային տնօրինութիւնները քանի մը ժամ միայն յետաձգելէ անդին արդիւնք չեն ունենար։ Պապը գիտէ սակայն թէ չի կրնար ընդ երկար լուռ հանդիսատես մնալ այս յարատև թշնամութեան, թէև հիմակ չունի բաւական զէնքեր խափանելու համար նոր հարուածներ, կամ նախկին հարուածոց տուած վէրքերը դարմանելու համար։ 1801ին երկար վէճ մը տեղի ունեցաւ մինչև որ սա պարբերութիւն, «—Կաթոլիկ կրօնն է Ֆրանսացի քաղաքացեաց «ստուար մեծամասնութեան կրօնը»— կրցաւ դրուիլ սա պարբերութեան տեղ, «—Կաթոլիկ կրօնն է պետական կրօնն ի Ֆրանսա։»— Բայց հիմա Վատիկանէ կողմէ Պատուիրակ մը կրնա՞յ միթէ պնդել թէ Կաթոլիկութիւնը Ֆրանսացւոց ստուար մեծամասնութեան կրօնն է։ Հնգետասանամեայ մարտերն իրենց պտուղները տուած են։ Կաթոլիկութիւնը կատաղաբար հարուածողներուն և մոլեռանդաբար պաշտպանողներուն միջև կը գտնուի այժմ անտարբերներու ստուար կոյտ մը, որ առաջին մղման մը կը սպասէ մի՛կամ միւս կողման յարելու համար։ Վատիկան գիտէ թէ Եկեղեցւոյ անուանեալ չանթերն ո՛չ ևս զօրութիւն ունին։ Անոնք չեն կրնար գործածուիլ ո՛չ Ֆրանսայի կառավարութեան դէմ, ո՛չ ալ Ֆրանսացի անհատից դէմ։ Կարդինալ մը որ տարի մը յառաջ Բարիզ եկած էր, կ'ըսէր. «Միայն Կաթոլիկները կրնանք բանադրել, և զանոնք բանադրելու պատճառ չկայ. իսկ Կաթոլիկ չեղողները բանադրելու կարելիութիւն չկայ»։

Բանադրանքն ուրեմն անզօր է. և սակայն Պապը չի կրնար թողուլ որ այս վարանեալ ամբոխ ընկճուի Սկեպտականութեան ներքև։ Պապը պարտաւոր է այժմ տալ այս վարանելոց, որք պատրաստ են կրնալ դարձնել իրեն։ Զարմանալու չենք ուրեմն եթէ Պապն ի մօտոյ միջամտէ, և յանդիմանելով զՖրանսա, պարտաւորէ զնա յարգել կաթոլիկ դաւանութիւնն, այնչափ ընդարձակապէս ծաւալեալ Ֆրանսական երկրին վրայ։ Ի բացակայութեան հոգևոր պատիժներու, Պապն անշուշտ պիտի հռչակէ թէ, Անաստուածութիւնը դաշնակից է Անիշխանութեան հետ, և կաթոլիկ շահուց պաշտպանութիւնը պիտի փնտռէ Եւրոպիոյ պահպանողական Կառավարութեանց հետ դաշնակցութեան մը մէջ, որք միշտ զկրօն կը նկատեն անհրաժեշտ օժանդակ մը։ Երբ տեսնուի թէ Ռամկավարականք հետամուտ են ո՛չ թէ ազատութիւնն արմատախիլ ընելու, այլ անսանձ և ընչաքաղց ամբոխներու ձեռամբ արդի ընկերութիւնը խորտակելու, յայնժամ Եւրոպիոյ ամեն կողմը Դաշնակցութիւն մը պիտի կազմուի, որոյ կեդրոնն և հոգին պիտի լինի Պապն, առ ի դիմադրել բարբարոսներու այս նոր արշաւանքին, առ ի փրկել թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական բարեկեցութիւնն հասարակաց, և առ ի վերահաստատել բարեկարգութիւն, ապահովութիւն և կրօնային հաւատք։

Այս պատճառաւ անհա կ'ըսեմ թէ Ֆրանսացի օրէնսդէտք աններելի անխոհեմութիւն կը ցուցնեն անդր քան զչափն յառաջ տանելով եկեղեցեաց դէմ ուղղեալ մարտը։ Չեն նշմարեր թէ նոյն համեմատութեամբ որ իրենք յառաջ կ'երթան այս ճամբու մէջ, խաղաղութիւն կը վերահաստատի Վատիկանի և Գերմանիոյ միջև. թէ առատ ի Ֆրանսա մէն մի հակակղերային հարուած կը համապատասխանէ ի Գերմանիա կաթոլիկ կղերին եղած նոր զիջման մը. և թէ երբ Պապն, որ տակաւին է և կը մնայ հզօր իշխանութիւն մը, վերջնապէս ձեռք ձեռքի տայ գերմանական մեծազօր Կայսրութեան հետ, Վատիկանի այժմեան լռութիւնը վերջ պիտի գտնէ, և աշխարհ պիտի լսէ ազգաց յանդիմանութիւն մը և պիտի տեսնէ զայրալից և ցասմալից սրտի զեղում մը Լևոն ԺԳ. Պապին կողմէ։ Յայնժամ, կրօնի և հաւատքի դէմ արդի աննախընթաց հալածանքը մէջտեղ անխորհուրդ մարդոց ոտքին տակ անդունդ մը պիտի բացուի, յորում անմիջապէս պիտի թաղուի անհետանայ կրօնային Ոչնչականութեան գործն որով կը զբաղին անոնք.—Այս պատահականութիւն սպառնալի է մանաւանդ ա՛յն պատճառաւ որ կաթոլիկ Եկեղեցւոյ բարձր և ստորին դասուց կղերային մարմինն և այլ կրօնից պաշտօնեայք ա՛յնպիսի ընթացք մը կը բռնեն, յորմէ կ'երևի թէ ամենքն ալ պատրաստ են խաղաղութեամբ ապրիլ Հանրապետութեան հետ, եթէ Հանրապետութիւնը թող տայ որ խաղաղութեամբ ապրին, և եթէ ճշմարիտ Հանրապետութիւնք, քաղաքականութիւնն Եկեղեցւոյ մէջէն վանելէ յետոյ, հակակրօնային մոլեռանդութիւնն ալ քաղաքականութեան մէջէն արտաքսել յօժարին։»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ մը պիտի բացուի 1887ին Աթէնքի մէջ, յոյժ ընդարձակ հիմնագրով մը։ Նախապատրաստութիւնք սկսած են, և պէտք եղած գումարներն հանգանակութեամբ կը հայթայթուին։ Օտար երկիրներէն շատ այցելուք կը սպասուին, թէ՛ գրօսասէրներ և թէ՛ հնասէրներ։ Արուեստահանդէսին երևոյթներէն մին պիտի լինի եղեր ճիշդ ընդօրինակութիւն մը նախկին Ոլիմպեան խաղուց։ Այս հետաքրքրաշարժ վերանորոգումն յոյժ շահեկան հնութեան մը՝ եթէ յաջողութեամբ պսակուի՝ պիտի կրկնուի, ինչպէս հին Յունաց մէջ, ամեն չորս տարին անգամ մը։ Խաղերը տեղի պիտի ունենան յՈլիմպիա, մերձ յԱթէնս։ — Այս խաղական ցոյց պիտի կատարի՝ եթէ մինչև այն ատեն Յունաստան պատերազմական ցոյց մը հանդէս չբերէ։

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑԷՆ 1883ին անցան 3,307 նաւեր 8,051,307 տակառաչափ, և ընդամենայն 65,847,812 Ֆր. հասոյթ տուին Ջրանցքին։ 1884ին, 3,284 նաւք, 8,319,967 տակառաչափ, 62,378,115 Ֆր. հասոյթով. 1885ին 3,624 նաւք, 8,985,411 տակառաչափ, 62,207,459 Ֆր. հասոյթով։ 1882ին Ջրանցքէն անցնող անգլ. նաւք Ջրանցքէն անցնող բոլոր նաւուց 10,000էն 8,020ն էին. 1883ին՝ 10,000էն 7,672 էին. 1884ին 10,000էն 7,533ն էին, և 1885ին 10,000, էն 7,544ն էին, այսինքն՝ վեր ի վերոյ՝ 10էն 7-8 ը։

ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ մը հետաքրքրաշարժ պատմութիւնը կ'ընեն ամերիկեան վերջին լրագիրք, կ'ըսէ Լոնտոնի Սէնթ-Ճէյմս Կազէթ։ 14 տարի յառաջ ի Լոնտոն սպաննուած էր Տիկին Ջէյմէն, և ոճրագործք չէին գտնուած։ Սպանութենէն տարի մը յառաջ, կնոջ այրը, Ճօզէֆ Ջէյմէն, Ճօզէֆ Ռէյլի և Քարլօ Սիսքովիչ անուն երկու անձանց հետ, Թուրքիոյ մէջ ձերբակալուած էր դրամանենգութեամբ, և ի բանտ դրուած։ Տիկին Ջէյմէն, ամուսնոյն բանտարկութիւնն իմանալով, Լոնտոնէ կը մեկնի և Կ. Պոլիս կուգայ, և բանտը մտնելով, կը խօսակցի Ռէյլիի և Սիսքովիչի հետ։ Ջէյմէն մթին խցիկի մը մէջ իւր պատիժը կը կրէր, հաց և ջուր միայն ընդունելով իբրև սնունդ։ Իւր երկու ընկերք կը խոստանան աջակցիլ Ջէյմէնի փախստեան, եթէ կինն ինչ ինչ հարկաւոր գործիքներ բերէ իրենց. կինը կը գտնէ և կը յաջողի բանտը մուծանել պէտք եղած գործիքներն, և երկու բանտարկելոց փախստեան ո՛և է փորձ ընելէն առաջ, կինը կը վերադառնայ Լոնտոն։ Յետ մի քանի ամսոց, Ռէյլի և Սիսքովիչ բանտէն կը փախչին, առանց ամենափոքր օգնութիւն ընելու իրենց Ջէյմէն ընկերին որ փախչի։ Երկու ընկերք Լոնտոն կ'ապաստանին, և Տիկին Ջէյմէն, իմանալով նոցա վատութիւնը, կը սպառնայ իշխանութեան իմացնել ամեն ինչ։ Աւոր վրայ, երկու անզգամք կը սպաննեն խեղճ կինն, և սպանութեան յայտնուելէն առաջ, կ'անհետանան։ Արդ, երևան ելած է հիմա թէ, Սիսքովիչ, Տակօ կեղծ անուան տակ, ի Ֆիլատելֆիա (Միաց. Նահանգս) երկարամեայ բանտարկութիւն մը կրելու վրայ է այս պահուս։ Ռէյլի ևս, այս օրերս ձերբակալուած է, Ռէյմոնտ անուն մարդու մը հետ, դրամանենգութեան յանցանքով. Ռէյլիի ձերբակալմամբ երևան ելած են Տիկին Ջէյմէնի սպանութեան պարագայներն։ Այս ոճիրը գործելէ յետոյ, երկուքին փախստեայք Ամերիկա ապաստանած են, և Տակօ և Ռէյմոնտ կեղծ անուամբք յաջողեր են ցարդ ի դերև հանել ամեն խուզարկութիւն։ (Արտատպելով զայս պատմութիւն, Օր. Աւժէքթուայր կը յիշեցնէ թէ Ռէյլի և Սիսքովիչ տասն, և ո՛չ թէ տասն և չորս, տարի յառաջ փախած էին Ղալաթիոյ անգլիական հիւպատոսական բանտէն։ Ջէյմէն, ի լրանալ պատժոյ պայմանաժամուն, արձակուած էր, և կը կարծուէր թէ Անգլիա վերադարձած էր։)

ԱՐԾԱԹՆ է Հնդկաստանի մէջ գլխաւոր դրամը, մինչ Անգլիոյ մէջ ոսկին է միակ օրինական դրամն որ կրնայ ընդունուիլ ո՛ և է քանակութեամբ։ Միացեալ Նահանգներն ալ, Անգլիոյ հակառակ, արծաթն ոսկւոյն հետ մէկ տեղ օրինական դրամ կ'ընդունին, և ամ ըստ ամէ կ'աւելցնեն արծաթեայ դրամոց շրջաբերութիւնը։ Բայց արծաթը միշտ ոսկիէն աւելի արտադրուելով, արժէքը կ'իջնայ հետզհետէ, և Հնդկաստանի մէջ արծաթ դրամոց գնոյ յաճախակի փոփոխմունք կառավարական և անհատական գործառնութեանց մէջ մեծ շփոթութիւն կը մուծանեն։ Ուստի, Հնդկաստանի կառավարութիւնն Անգլիոյ կառավարութենէն ստիպմամբ կը խնդրէ, Միացեալ Նահանգաց և եւրոպական կառավարութեանց հետ բանակցելով, կարգադրել զայս մեծ դժուարութիւն, ըստ կարի հաստատութիւն տալով արծաթի արժէքին։ Եթէ Տէրութիւնք խօսք մէկ ընեն ժամանակ մը արծաթ դրամ բնաւ չկտրել, դժուարութեան դարման մը տարուած կը լինի. զի հրապարակին վրայ քանակութիւնը չաւելնալով, արծաթեայ դրամք գնոյ հաս-

---

—)(70)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

Դ.

ՄԱԼԹԱՅԻ ՋՈՒՐԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Յայնժամ, առագաստները դարձունելով, ցամաքէն կէս մղոն հեռի կղզւոյն առջևէն անցաւ, և ժամը չորսին միջոցներն, երբոր այգուն առաջին նշոյլները կ'սկսէին հորիզոնն սպիտակցնել, Լա Վալէթի նեղուցէն ներս մտաւ և զինուորական նաւահանգստին բերանը Սանկլէայի քարափին առջև երկաթ նետեց։

Յայնժամ Տօքթօր Անթէքիրթ, կամրջակին վրայ ելնելով՝ ըսաւ երիտասարդ նաւավարին.

—Դուք փրկեցիք զմեզ, բարեկա՛մ.

—Պարտքս միայն կատարեցի։

—Դուք նաւուղի՞ղ էք։

—Ո՛չ, ձկնորս եմ։

—Անունի՞դ։

—Լուիճի Ֆերրաթոյ։

Ե.

ՄԱԼԹԱ

Այսպէս ահա Ռովինեոյի ձկնորսին որդին էր, որ իւր անունը կը յայտնէր Տօքթօր Անթէքիրթի։ Նախախնամական դիպուածով մը, Լուիճի Ֆերրաթոյ, իւր քաջութեամբն ու ճարտարութեամբ անխուսափելի կորուստէ մ'ազատեց շոգենաւը, մէջի ուղևորներն ու նաւազները։ Տօքթօրը մօտ մնաց որ Լուիճիի վրայ նետուելով սեղմէր զայն իւր թևերուն մէջ.... Բայց բռնեց ինքզինք։ Սանտորֆ կոմս միայն կրնար անձնատուր լինել այդ երախտագիտական խանդերու, բայց Սանտորֆ կոմս մեռած պարտ էր լինիլ ամենուն և մինչև իսկ Անտրէա Ֆերրաթոյի որդւոյն համար։

Իսկ Պետրոս Պաթօրի, որ նոյն խորհրդապահութիւնն ընելու պարտաւորեալ էր, քիչ մնաց որ պիտի մոռնար՝ եթէ Տօքթօրը չարգելուր զայն իւր նայուածքով։ Յետոյ երկուքն ալ դահլիճն իջան, և հոն հրաւիրեցին զԼուիճի։

—Բարեկա՛մ, հարցուց նմա Տօքթօրը, դուք Իստրիա բնակեալ Անտրէա Ֆերրաթոյ անուն ձկնորսին որդի՞ն էք։

—Այո՛, պատասխանեց Լուիճի։

—Քոյր մ'ունի՞ք։

—Այո՛, և այժմ երկուքս ալ ասա ի Լա Վալէթ կը բնակինք։ Բայց, աւելցուց երիտասարդը վարանելով, դուք ճանչցա՞ծ էք իմ հայրս։

—Ձեր հա՛յրը, պատասխանեց Տօքթօրը։ Ձեր հայրն, ասկէց տասն-հինգ տարի առաջ, ապաստան տուած էր երկու փախստեկաց իւր Ռովինեոյի տան մէջ։ Այն փախստեայք իմ բարեկամներս էին, զորս չը կրցաւ ազատել ձեր հօր անձնուիրութիւնը։ Բայց այդ անձնուիրութեամբ Անտրէա Ֆերրաթոյ կորսնցուց իւր ազատութիւնն ու կեանքն, որովհետև Շթէյնի թիարանը զրկուեցաւ և անդ մեռաւ....

—Այո՛, մեռաւ, առանց իւր ըրածին վրայ զղջալու, պատասխանեց Լուիճի։

Տօքթօրը բռնեց երիտասարդ ձկնորսին ձեռքէն։

—Լուիճի՛, ըսաւ, այն երկու բարեկամներս ինձ յանձնեցին հատուցանել իրենց երախտագիտութեան պարտքն առ ձեր հայր։ Շատ տարիներէ ի վեր ջանացի իմանալ թէ ինչ եղած էիք դուք և ձեր քոյրը, բայց Ռովինեոյէն մեկնելնէդ ի վեր կորսուած էր ձեր հետքն։ Ուստի, գոհութիւն Աստուծոյ որ զձեզ յօգնութիւն ղրկեց ինձ։ Ձեր փրկած նաւուն անունը Ֆերրաթոյ է, ի յիշատակ Անտրէայի.... Թոյլ տուէք ինձ որ համբուրեմ զձեզ, որդեա՛կ։»

Մինչ Տօքթօրը զայն իւր կուրծքին վրայ կը սեղմէր, Լուիճիի աչերէն արտասուաց կայլակներ վիժել սկսան։

Այս սրտաշարժ տեսարանին չկրցաւ դիմանալ Պետրոս։ Իւր բովանդակ էութեան զեղմամբ ձգուեցաւ դէպ յերիտասարդն, որ գրեթէ հասակակից էր իրեն, Ռովինեոյի ձկնորսին քաջարի որդին։

—Ե՛ս ալ... ես ալ պիտի համբուրեմ, գոչեց թևատարած։

—Դո՞ւք... պարո՛ն։

—Այո՛, ես, Պետրոս Պաթօրիի որդի՛ն։

Տօքթօրը կրնա՞ր ցաւիլ այս յայտարարութեան Պետրոսի բերնէն փախչելուն վրայ։ Ո՛չ։ Լուիճի Ֆերրաթոյ կրնար պահել անոր գաղտնիքն, ինչպէս որ կը պահէին Բէզքատ և Մաթիֆու։

Յայնժամ Լուիճի իմացաւ ամեն բան և մանաւորապէս Տօքթօր Անթէքիրթի նպատակը։ Մէ՛կ բան մը միայն չըսուեցաւ նմա. երիտասարդ ձկնորսը չպիտի գիտնար թէ Մաթիաս Սանտորֆ կոմսին առջևն էր։

Տօքթօրն ուզեց անմիջապէս Մարիա Ֆերրաթոյի բնակարանն երթալ։ Անհամբերութեամբ կ'ուզէր տեսնել զայն, մանաւանդ իմանալ նորա կենաց պատմութիւնն, անշուշտ յոգնատաժան և թշուառ կենաց, որովհետև Անտրէայի մահը մինակ թողած էր զայն իւր դեռատի եղբօր հետ, զոր ինք պիտի հոգար։

—Այո՛, պարոն Տօքթօր, պատասխանեց Լուիճի, անմիջապէս ցամաք ելնենք, որովհետև այնպէս կ'ուզէք։ Մարիայի սիրտը շատ անհանգիստ պէտք է լինի ինձ համար, վասն զի քառասուն-ութ ժամու մօտ է որ մեկնեցայ անոր քովէն՝ երթալու Մալէահի ծովախորշին մէջ ձուկ որսալու համար, և այս գիշերուան մրրիկը տեսնելով կրնայ վախնալ որ փորձանքի մը հանդիպած չլինիմ։

—Շատ կը սիրէ՞ք ձեր քոյրն, հարցուց Տօքթօր Անթէքիրթ։

—Մայրս և քոյրս է միանգամայն, պատասխանեց Լուիճի։

Մալթայի կղզին, որ հարիւր քիլոմեթր հեռի է Սիկիլիայէն, Ափրիկէի՞ թէ Եւրոպիոյ կը վերաբերի, թէև երկու հարիւր յիսուն քիլոմեթր միայն հեռի է վերջինէն։ Խնդիր մ'է այս, որ բաւական ջերմ վիճաբանութեանց առիթ եղած է աշխարհագրաց։ Ինչ որ է, Գերմանիոյ Կարոլոս Հինգերորդ կայսրը զայն Հռոդոսի ասպնջական եղբարց տուած լինի, զորս Սուլթան Սիւլէյման վանտած էր Հռոդոսի կղզիէն, այդ եղբարք յայնժամ «Ասպետք Մալթայի» անուանեցին զիրենք։ Այժմ Անգլիացւոց ձեռքն անցած է, և դիւրին չէ ետ առնուլ անոնց ձեռքէն։

Մալթա՝ քսան-ութ քիլոմեթր երկայնութեամբ և տասն-վեց քիլոմեթր լայնութեամբ կղզի մ'է։ Մայրաքաղաքն է Լա Վալէթ իւր յարակիցներով։ Ուրիշ քաղաքներ ու գիւղեր ալ ունի, ինչպէս են Չիթա Վէքիա, տեսակ մը սուրբ քաղաք, որ ասպետաց օրով եպիսկոպոսին աթոռանիստն էր, Պօսքէթ, Տինկլի, Նէշշուք, Իթարտ, Պերբէրգարա, Լուքա, Ֆէրուճի, և այլք։ Արևելեան մասը բաւական արգաւանդ, արևմտեանն յոյժ խոպան, զարմանալի հակապատկեր մը կ'ընծայէ, որ կը թարգմանուի իւր արևելակողման բնակչաց հոծութեամբ, որովհետև հարիւր հազարէն աւելի բնակիչ ունի։

Ինչ որ բնութիւնն ըրած է այդ կղզւոյ համար, չորս կամ հինգ նաւահանգիստ տալով նմա, որք աշխարհի ամենէն գեղեցիկներն են, անհնարին է երևակայել։ Ամեն կողմ ջուր, ամեն կողմ սարաւանդք, հրուանդանք, բարձունք, պատրաստ ընդունելու հզօր ամրութիւններ ու մարտկոցներ։ Ուստի և ասպետք արդէն անառիկ վիճակի մը մէջ դրած էին զայն, և Անգլիացիք, որք Ամիանի հաշտութեան հակառակ իրենց ձեռքը պահեցին զայն, բոլորովին անմատչելի ըրած են։ Ո՛չ մի զրահաւոր չկրնար բռնաբարել Մեծ Մարսին կամ մեծ նաւահանգստին մուտքն, ինչպէս նաև Քառանթինի(*) կամ Մարս Մուշէթթոյի նաւահանգստին մուտքը։ Բռնաբարել փորձելու համար մօտենալ հարկ է. բայց ծովուն կողմն երկու թնդանօթ կայ հարիւր թօնոյ ծանրութեամբ, որք ինն հարիւր քիլոգրամ կշռող ռումբեր կ'արձակեն մինչև ի տասնհինգ քիլոմեթր հեռաւորութիւն։ Թող գիտնան զայս այն տէրութիւնք, որք ցաւելով կը տեսնեն Անգլիոյ ձեռքն անցած այդ սքանչելի կայարան, որ կեդրոնական Միջերկրականի կը հրամայէ, և որոյ մէջ կրնան բովանդակիլ Մեծին Բրիտանիոյ համայն տորմիղներն ու նաւախումբերն։

Անշուշտ Անգլիացիք կան ի Մալթա։ Ընդհանուր կառավարիչ մը, որ Ասպետաց կարգապետին պալատը կը նստի. Նաւահանգստին և ծովային զինուորութեան հրամայող ծովակալ մ'և չորս-հինգ հազար մարդէ բաղկացեալ պահապան զօրք։ Բայց բազմաթիւ Իտալացիք կան անդ, որք իրենց բնիկ երկրին մէջ կը համարին զիրենք. անոնցմէ յետոյ կուգան անհաստատ և աշխարհաքաղաքացի ժողովուրդք և մանաւանդ Մալթէցիք։

(*) Քարանթինա։

Շարունակելի)

…տատութիւն կրնան գտնել։ Բայց այնչափ միաբանութիւն մը դեռ չէ գոյացած Տէրութեանց միջեւ։ Անգլիա ամէն զատ ուրիշ մետաղ չի ճանչնար. Ամերիկա իւր հանքերէն մեծ քանակութեամբ արտադրած արծաթը դրամի վերածելու չահէն չի կրնար ինքզինք զրկել։ Գերմանիա վարանման մէջ է, ոսկեպաշտներու և արծաթպաշտներու հակառակ հոսանաց մէջ տարուբերելով, մինչ Լատինական Միութիւնը (Փրանսա, Պելճիա, Զուիցերիա և Իտալիա) թէ՛ ոսկին և թէ՛ արծաթը կը ճանչնան օրինական դրամ։ Հնդկաստանի Ելեւմտից Նախարարը կը գանգատի թէ, արծաթ ռուբիին արժէքի փոփոխականութեան պատճառաւ, իւր ելմտացոյցի հաշիւք միշտ կը խանգարին և թէ, անցեալ տարի, այս երեսէն մէկ միլիոն անգլ. ոսկւոյ վնաս կրած է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԻՎՐԻԿԻ ՎԻՃԱԿԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը պաշտօնական նամակ մ'ուղղելով Տիվրիկի կրօն. եւ Քաղ. Ժողովոց, ծանուցած է թէ իրենց խնդրանաց համաձայն և որոշմամբ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, տեղւոյն Առաջնորդ կարգուած է Արժ. Վարդան Վարդապետ որ արդէն մեկնած է յիւր պաշտօնատեղին։

Ս. Պատրիարք Հայրը սոյն ընտրութիւնը ծանուցած է միանգամայն Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Վաղը, Ազգ. Ժողովոյ նիստէն յառաջ, Խառն Ժողովը ի նիստ պիտի գումարի ժամ 8ին, ի Ղալաթիա։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Միացեալ Ընկերութեան Կեդրոնական Ժողովոյ նիստը տեղի ունեցաւ այս առաւօտ Ընկերութեան գրասենեկին մէջ, ի ներկայութեան 24 երեսփոխանաց, եւ Օրակարգի խնդրոց վրայ ինչ ինչ որոշումներ տրուեցան զորս պիտի հաղորդենք մեր վաղուան թուով։

Տնօրէն Ժողովէն հրաժարեալ երկու անդամոց տեղ ընտրուեցան Յովհաննէս էֆ. Պօյաճեան և Յարութիւն էֆ. Մոստիչեան։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումնական Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք վերջերս այցելած լինելով Բերայի, Պէշիքթաշի եւ Օրթագիւղի Թաղային վարժարաններն, և Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութեան վարժարանն, Ուսումն. Խորհուրդն այս առթիւ հետեւեալ պաշտօնագիրն ուղղած է յիշեալ վարժարանաց Հոգաբարձութեանց և Խնամակալութեանց։

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյ անդամակիցներէն ոմանք ի պաշտօնէ այցելած լինելով Ազգային վարժարանդ, Խորհուրդս գոհութեամբ լսեց Ձեր խնամոց և հոգածութեան յանձնուած վարժարանին ըստ կարի բարեկարգ և յառաջադէմ վիճակն, և մեծապէս ուրախ է զաւ Ձեր ջանից այս գոհացուցիչ արդիւնքն իմանալով։

Ուսումնական Խորհուրդս իւր գոհունակութեան հետ յոյս կը յայտնէ թէ Պատուարժան Հոգաբարձութիւնդ ջանից յարատեւութեամբ յաջողագոյն առաւել եւս զարգացեալ պիտի տեսնէ Ձեր խնամոց յանձնուած վարժարանը։

Այս առթիւ, Խորհուրդս դարձեալ կը յանձնարարէ Պատուարժան Հոգաբարձութեանդ հնար եղածին չափ ճշդիւ համակերպիլ Սահմանադրական Հրահանգին տրամադրութեանց, մասնաւորապէս հոգ տանիլ որ տղայք Ազգային լեզուի, կրօնի և պատմութեան անհրաժեշտ ուսմանց հետ նաեւ ընտելանան գործնական ուսմանց և գիտութեանց սկզբունքներուն կամ նախագիտելեաց, յորոց կարենան օգտիլ յապագային։

Նմանապէս կը յանձնարարէ հոգ տանիլ նոցա ֆիզիքական կրթութեան, այն է մարմնամարզի, որպէսզի տղայոց սիրտն ու միտքը կրթուած ժամանակ՝ մարմինն ալ միանգամայն կրթուի՝ կորով, աշխուժութիւն և ոգւոյն անդորրութիւն ստանալով որք մեծապէս կը նպաստեն շատ հիւանդութիւններէ ազատ մնալու։

«Քաջառողջ միտք ի քաջառողջ մարմնի»։

Այս պարտի լինիլ մեր նշանաբանն Ազգ. կրթութեան գործին մէջ։

Մնամք, և այլն

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովոյ մէկ նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ 28 Մարտ, ի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցին Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ժամ ճիշդ 5ին և փակուի 7 1/2ին։

Հրաւիրեալ են Ազգային Երեսփոխանք իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Մնամք աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
26 Մարտ 1886

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընտրութիւն Խորհրդարանական Յանձնաժողովոյ վասն խմբագրութեան Կաթողիկոսական Տեղեկագրի. (Շարունակութիւն վիճաբանութեան.)
2. Խնդիր վերաքննութեան Ազգային Սահմանադրութեան.
3. Խնդիր Ընծայարանի հաստատման. (Տեղեկագիր Նախաձեռնութեան և Համարակալութեան Դիւանաց.)

Ատենադպիր
Ց. ԳՈՒՐԳԷՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՄԱՂՆԻՍԱ. — Գ. Մ. Ե. — Ղրկեցէք ձեր թղթակցութիւններն. ինչ որ յարմար է, սիրով կը հրատարակենք։

ՒԻՍԿ. ՆՈՐ ԹԱՂ. — Հ. Կ. Տ. — Եթէ կ'ուզէք որ կիրակի առուր համար ձեր ազդերն հրատարակուին, գէթ շաբաթ առաւօտ ղրկեցէք։

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱ-ՀԻՍԱՐ — Ս. Զ. — «Մասիս»ի եւ «Արեւելք»ի բաժանորդագիններն կանխիկ են. երբ ղրկէք ստակները, կը ղրկենք թերթերը։

ՊԱՑԱՋԻՏ. — Գ. Զ. — Կարդացէք վերեւի պատասխանը եւ խնդրենք հաղորդեցէք զայն Մ. Փ.ին։

ՄԱԿԱՍԱՐ (Սիլեպրիա) — Թ. Ս. — Ձեր առաջին յօդուածը հրատարակուած է, իսկ երկրորդ յօդուածն անյարմար է. ղրկեցէք առաջնոյն նման յօդուածներ, բայց մանաւանդ ձեր կողմէն յաճախ տեղեկութիւններ եւ կը հրատարակենք գոհունակութեամբ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ — Վ. Հ. — Ձեր թղթակցութիւնն հրատարակուեցաւ. Շնորհակալութեամբ կ'ընդունինք ուրիշ թղթակցութիւններ եւս։

ԳԱԶԻՐԷ. — Ն. Մ. Ա. — Շնորհակալութեամբ կ'ընդունինք ձեր թղթակցութիւններն։

ԵՆԻ-ԳԻՒՂ. — Թաղ. Խորհ. — Ձեր ղրկած ազդը մնացած է։

ԱԶԴ. — Ազգային խնդրոց վերաբերեալ Ազդերն նամակաւ Խմբագրութեանս ղրկուելով շատ անգամ սխալ հասկացողութեան եւ այլ անպատեհութեանց տեղի տրուելուն համար, կը խնդրուի որ յետ այսօրիկ այսօրինակ Ազդերն անձամբ ներկայացուին ի Խմբագրատուն։

Նամակաւ հասածները չպիտի հրատարակուին։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐՔՕ-ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Աղեքսանդր Իշխանը տակաւին պատասխանած չէ այն հեռագրոյն որով Բ. Դուռն հաղորդած էր նմա Դեսպանախորհրդոյ որոշումն։

Հէթէֆը յոյս կը յայտնէ թէ Ն. Բարձրութիւնն անտարակոյս պիտի համակերպի Տէրութեանց կողմէ միաձայն տրուած որոշման։ Իսկ Թուրքէ իւր մաս[illegible] կը ծանուցանէ թէ Իշխանն այն ատեն միայն պիտի պատասխանէ, երբ Դեսպանախորհրդոյ Արձանագիրը (protocol) իւր ձեռք հասնի։

Օրէնթ. [illegible] եւս կ'ըսէ թէ ըստ որում Պէրլինի Դաշնագիրն ստորագրող բոլոր Տէրութիւնք, ընդ որս և Անգլիա, բացորոշապէս յայտարարած են Աղեքսանդր Իշխանին թէ [illegible] հետեւանք պիտի լինի, չտրամադրելով իւր ընդդիմութիւնը, կը հաւատայ թէ Ն. Բարձրութեան պատասխանը չկրնար յապաղիլ։ Անգլօ-Փրանսական թերթը կը յաւելու թէ առ առաւելն Իշխանը գուցէ պատասխանէ ինչ ինչ վերապահումներով որոց նպատակը լինի թոյլ չտալ որ Պուլկարիոյ ընդդիմադիր կուսակցութիւնն օգուտ քաղէ արդի կացութենէն։

ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ ՄԸ Ի ՓԻԼԻՊԷ

Մայրաքաղաքիս դեսպանատանց ոմանց ուղղեալ պաշտօնական հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ այս երկուշաբթի օր ծանրակշիռ դէպք մը պատահեր է ի Փիլիպէ։

Ահաւասիկ իրողութիւնը։

Կը յիշուի թէ Պուլկարիոյ նախկին նախարարներէն Պ. Պուրմօֆ Պուլկարիոյ պահպանողականաց կողմէ յատուկ պաշտօնով Ռուսիոյ Կայսեր քով ղրկուելէ յետոյ, Պետրսպուրկէն վերադարձին մայրաքաղաքս անցած էր։

Պ. Պուրմօֆ աստի Փիլիպէ երթալով, յաջորդ օրը երբ կը մեկնէր ի Սոֆիա, քաղաքէն քիչ հեռու յարձակում կրեր է խումբ մը զօրքերէ և քաղաքացիներէ որոց կ'առաջնորդէր Զարատոֆ անուն Պուլկար ենթասպայ մը որ սեպտ. 18ի յեղափոխութեան և սերպօ-պուլկար պատերազմի ժամանակ իւր ընթացքին պատճառաւ տեղակալի աստիճան բարձրացած էր։

Խեղճ Պ. Պուրմօֆը բաւական գանակոծուեր է այդ հրոսախմբին ձեռամբ, որք մէն մի հարուած իջեցնելնուն կը գոչէին. «Ա՛հ Ռուսիոյ հետ յարաբերութեանց վարձատրութիւնն են»։

Բժիշկները շատ ծանր վիճակի մէջ գտած են զՊ. Պուրմօֆ որոյ մէկ թեւը կոտրեր է։

Կարծողներ կան թէ այս վայրագ յարձակման հեղինակներն իրենց հրահանգները կ'առնան եղեր Սոֆիայի կառավարութենէն, և թէ նմանօրինակ տանջանաց կ'ենթարկին ուրիշներ ալ որոց վրայ կասկած կայ թէ անպատեհ են Պ. Քարավէլօֆի նախարարութեան աշխարհավարութեան։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

Հէթէֆը կ'ըսէ թէ կայս. կառավարութիւնն իւր ուշադրութիւնն հելլենական խնդրոյն վրայ դարձուցած լինելով այս պահուս, Մեծ Տէրութեանց կարեւոր զեկուցումներ պիտի ընէ այդ խնդրոյն նկատմամբ։

Եանեայի օսմանեան զօրաբաժնին հրամատար անուանեցաւ Վեհ. Սուլթանի Թիկնապահ Ֆերիք Հաճի Րաշիտ փաշա որ այսօր իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի։

ՆԱՒԱՑԻՆ ՑՈՅՑԸ

Բաւական հաստատութիւն կը գտնէ, կ'ըսէ Օրէնթ. [illegible], պաշտօնական շրջանաց մէջ շրջող այն զրոյց, թէ ինչ ինչ մասնաւոր կարգադրութեանց համաձայն որք մեծապէս նպաստած են Դեսպանախորհրդոյ արդիւնաւոր ելքին, Անգլիա խօսք տուած է ի հարկին զինուորական զօրութիւն գործածել արգիլելու համար զՅունաստան արեւելեան խաղաղութիւնը վրդովելէ։

Ֆրէմտէնպլատ Վիեննայի կէս-պաշտօնական թերթը կը ծանուցանէ թէ աւստրիական վեց ծովառմակիրք կը ղրկուին ի Սուտա որպէս զի միւս տէրութեանց նաւատորմերուն հետ գործակցին այն պարագային յորում յառաջիկայի Յունաստանի բռնելիք ընթացքն այսպիսի միջոցի մը պէտք ըզգացունէ։

Տեղական թերթ մը կ'իմանայ թէ վերոյիշեալ վեց ծովառմակիրք Սուտայի ծովախորշն հասեր են այս երեքշաբթի։

Նոյն որ անդ վերադարձեր է նաեւ ռուսական նաւատորմի՝ ընդ հրամատարութեամբ Քոզնաքօֆ ծովակալին, որ անցեալ շաբթու Շիրա գնացած էր։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄՈՒՆՔ Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Այս առուր թղթաբերով առնուած եւրոպական լրագրաց մէջ հեռագիր մը կը տեսնուի ծանուցանող թէ Թէհրանէ հրաման գնացեր է Ատրպատականի կուսակալին, ըստ կարի շուտով 10,000 զօրք ղրկելու յՈւրմիա։ Պարսկաստան թուրքօ-ռուս սահմանագլխի կողմէ շփոթութիւններէ կը վախնայ եղեր։

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Հայտար-Փաշայի երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Սիֆէլտէր Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրեր է Նիկոմիդիոյ երկաթուղւոյ գիծն երկարել մինչեւ Էնկիւրի։

Շատ մը դժուարութիւններէ յետոյ զորս յարուցած էր նախարարութիւնն, համաձայնութիւն մը գոյացեր է եւ պայմանագիրը պիտի կնքուի ի մօտոյ։

Պ. Սիֆէլտէր յանձն կ'առնու մէկ անգամէն վճարել կայս. կառավարութեան պահանջած 50,000 ոսկւոյ գումարն, արտօնութեան իրատէին ելնելէն անմիջապէս յետոյ։ Կառավարութիւնն առ նուազն 6 առ 0/0 տոկոս կ'երաշխաւորէ շինութեանց համար լինելիք ծախուց գումարին։ Եթէ ընկերութեան հասոյթք չբաւեն այդ տոկոսին վճարման, կառավարութիւնն յանձն կ'առնու ամբողջացնել զայնս, Անգորայի և Խիտավէնտիկեարի գաւառաց ոչխարի տուրքերն յատկացնելով անոնց։

Ասոնք են գոյացեալ համաձայնութեան գլխաւոր պայմանները։

Հարկ եղած ձեւակերպութեանց կատարումէն յետոյ, խնդիրը Նախարարաց Խորհրդոյ վաւերացման պիտի ենթարկուի։ (Մէսսաժէ Օրիանթալ)

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս առուր Թուրք լրագիրք Ելմտական Նախարարութեան հետեւեալ պաշտօնական ծանուցումը կը հրատարակեն։

Թէեւ յառաջագոյն ծանուցուած էր թէ, ելմտական 1302 տարւոյ մարտի սկիզբէն, ամեն անոնք որք պարզ և առանձնաշնորհեալ արժէթղթոց, [illegible] և նոր ու միացեալ արժէթղթոց տոկոսաց վաւերացեալ [illegible], [illegible]ներ և կտրոններն ունին, պարտին ելմտական Նախարարութեան ներկայել զայնս, և վերոյգրեալ արժէթղթոց մասնակի վճարման առաջին պայմանաժամը մօտ ատեն վերջը որոշուած լինելուն համար, ժամանակին ստանալ ի նորոյ տպագրուած կտրոնաւոր [illegible]ներն և նոյն առաջին տարւոյ չորս կտրոններու վրայ եղած յատուկ տեղը կնքելով և վրան դրոշմաթուղթ գնելով, որոշեալ ժամանակին Ելմտական Գանձուն յանձնել. սակայն, նկատելով որ եթէ վերոյիշեալ [illegible]ներն և կտրոնները ժամանակին Ելմտական պաշտօնատան չի յանձնուին և նորերը չառնուին, մասնակի վճարմանց գործողութիւնք պիտի յապաղի, վերստին կը ծանուցուի որ վերոգրեալ [illegible]ներն և կտրոններն, այդ մասնակի վճարմանց պայմանաժամէն առաջ Ելմտական գանձուն յանձնուելու են անյապաղ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ

Կայս. կառավարութեան և Օսմ. Կայս. Պանքայի միջեւ առկախ մնացած հաշիւները քննելու պաշտօն ունեցող Յանձնաժողովն յառաջիկայ շաբաթ օր ի նիստ պիտի գումարի, նախագահութեամբ կայս. Անձնական Գանձուն նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշայի։

Ինչպէս կը յիշուի, սոյն Յանձնաժողովոյ անդամք են՝ Դատական Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Վահան էֆէնտի, Վճռաբեկ Ատենի անդամներէն Րիզա պէյ և Հաշուական դիւանի անդամներէն Բեհճէթ էֆէնտի։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պոլսոյ Իրաւագիտական Վարժարանի քննութիւնք աւարտած լինելով, յիսուն և ինն ուսանողք փաստաբանական վկայական ստանալու արժանի դատուած են և ասոնցմէ եօթն «յոյժ քաջալաւ» տիտղոսի արժանացած են. իսկ առաջին մրցանակ ստացած է Սպարապետի Դրան չորրորդ ճիւղի քարտուղարներէն Սիւլէյման Սուպհի էֆէնտի։

Վերոյիշեալ եօթն չքնաղաւորք են, Սուպհի էֆէնտի, Մէհմէտ Ճէլալէտտին պէյ, Իլեաս էֆէնտի, Ահմէտ Րէշիտ էֆէնտի, Նարլեան էֆէնտի, Քեամիլ էֆէնտի և Համիտ պէյ։

Պետական Խորհուրդը մտադիր է բարեփոխել Հանքաց կանոնագիրը։

Սեպտ. 18էն ի վեր Արեւ. Ռումէլիի Թղթատարական պաշտօնեայք Պուլկարիայէն կը բերուին և գործողութիւնք ևս պուլկար լեզուաւ կը կատարուին։

Արդ, Թուրքէ կը ծանուցանէ թէ Պետական Խորհուրդն ուշադրութեան առած է այս խնդիրը։

Զինուորական քննիչ Յանձնաժողովոյ անդամներէն Հիւսէյին Ճէմիլ փաշա այսօր Սուրիա կ'ուղեւորի։

Պոլսոյ Առեւտրական Ատենակը ծրագիր մը մատուցած է Բարձր Մեծեպարքոսին, յԱրեւ. Ռումէլի ներմուծելի ապրանաց մաքսատուրց մասին։

Ներքին փոխառութեան արժէթուղթերէն 250,000 ղրուշի մաս մը ղրկուած է Արշիփելագոսի կղզեաց կուսակալութեան։

Այս գումարին 90,000ը Քիոսի, 80,000ը Միթիլլիի, 52,000ը Հռոդոսի և 30,000ը Լէմնոսի կղզեաց բաժին որոշուեր է։

Երէկ գիշեր չքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ պարսկական դեսպանատան մէջ ուր ներկայ էին օսմ. նախարարք և այլ բարձրաստիճան անձինք, ինչպէս նաեւ օտար տէրութեանց դեսպանք։

Զինուորական վարժարանաց ընդհանուր քննիչ Միօն Տէր Կոլց փաշայի պայմանագրոյն պայմանաժամը կը լրանայ յառաջիկայ մայիս ամսոյ մէջ։

Կ'ըսուի թէ գերմանացի զօրավարը մտադիր է թողուլ օսմանեան ծառայութիւնն և իւր երկիրը վերադառնալ։

Համիտիէ [illegible] անուն նոր զօրանոց մը կը կառուցուի այս պահուս ի Բրիզրէնտ (Ալպանիա) և զօրավար Վէյսէլ փաշա անձամբ կը հսկէ շինութեանը վրայ։

Եաքովայի բնակիչք ձրիաբար 15,000 աստաղձ փոխադրեր են ի Բրիզրէնտ, այդ զօրանոցի շինութեան պիտոյից համար։

Փիլիպէէն, պուլկարական աղբիւրէ, Բօլիթիշէ Քօռէսբօնտէնց լրագրոյն ուղղեալ թղթակցութենէ մը կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները։

Պուլկարիոյ Դատական Նախարար Պ. Րատօսլաւօֆ անցեալ շաբթու Փիլիպէ եկաւ. բայց անմիջապէս մեկնեցաւ, Արեւ. Ռումէլիի զանազան քաղաքները շրջելու եւ դատարանները պուլկարական դրութեամբ կազմակերպելու համար։ Նախարարին կ'ընկերանար Պ. Սմէօնովիչ՝ ազատական կուսակցութեան պարագլուխներէն մին, որ կարեւոր դեր մը կատարած է սեպտ. 18ի յեղափոխութեան մէջ։ Պ. Րատօսլաւօֆի ուղեւորութիւնը, բաց ի իւր յայտնի նպատակէն, գաղտնի նպատակ մ'ալ ունի, այն է անձամբ տեղեկանալ հանրային կարծեաց։ Պ. Րատօսլաւօֆի քաղելիք տեղեկութիւններէն յետոյ միայն պիտի որոշուի, թէ կարելի՞ է վերցնել պաշարման վիճակն որ այնքան անախորժ կուգայ ընդդիմադիր կուսակցութեան որ այդ կերպով կը զրկուի Երեսփոխանական Ժողովոյ յառաջիկայ ընտրութեանց ժամանակ իւր գործելու գլխաւոր միջոցէն։

Գալով հանրային մտաց վիճակին, շատ չափազանցութիւն կայ լրագրաց ոմանց պատմածին մէջ։ Ասոնք կ'ըսեն թէ կառավարութեան դէմ դժգոհութիւնը կը սաստկանայ օր աւուր Արեւ. Ռումէլիի մէջ և կը վախցուի որ մի գուցէ բարեկարգութիւնը խանգարուի։ Իրաւ է թէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնը շատ կ'աշխատի օգտիլ ռումէլիական խնդրոյն արդի անստոյգ վիճակէն, երկրին մէջ դժգոհութիւն արծարծելու համար, սակայն ոչ նուազ ճշմարիտ է թէ դժուար պիտի լինի այդ կուսակցութեան ծանր խռովութիւններ յարուցանել կառավարութեան դէմ։

Պաշարման վիճակը գլխովին ի գործ կը դրուի և ամբողջ բանակն անձնուէր է Աղեքսանդր Իշխանին։ Այսու հանդերձ, որպէս զի կարելի լինի առանց ամենափոքր կասկածի մը վստահիլ անոր վրայ, զգուշական միջոցներ ձեռք առնուած են և ժամանակաւ ռումէլիական բանակին ծառայող սպաներն՝ որք Փիլիպէ կը գտնուին այժմ, ուրիշ կողմեր կը ղրկուին և պուլկարական բանակին ծառայող սպայք կը յաջորդեն անոնց։

Գաճիրէէն կը գրեն Ֆառ տ'Ալէքսանտրի լրագրոյն։

Գաճիրէի եւրոպացի և բնիկ վաճառականներէ պատգամաւորութիւն մը Ահմէտ Մուխթար փաշային ներկայացաւ, Ն. Վսեմութեան օգնութիւնն հայցելու համար հետեւեալ պարագայից մէջ։

Ժամանակէ մը հետէ թղթատարական հաղորդակցութիւնք դադրած են ընդ մէջ Ասուանի և Վատի-Հալֆայի, զինուորական պահանջմանց պատճառաւ։ Ուստի եւ այն վաճառականք որք այդ երկու երկիրներու մէջ հաստատեալ են եւ գործ կ'ընեն, ո՛չ թղթատարով և ո՛չ ուրիշ միջոցաւ պիտի կարենան առաքել այն դրամն կամ ապրանքներ որոց առաքումն յանձն առած էին նախապէս։ Այս պատճառաւ շատեր մեծամեծ վնասուց ենթարկուեր են, վասնզի թղթատարական հաղորդակցութեանց այս խզումն ոմանց համար պատրուակ եղած է այլրանք չղրկել յԱսուան։ Հետեւաբար Վերին Եգիպտոսի վաճառականաց պատգամաւորութիւնը խնդրեց Օսմ. բարձր Գոմիսէրէն՝ միջոց մը գտնել տեղական վաճառականութեան վրայ ծանրացող այս արգելքին բարձման համար։ Մուխթար փաշա խնդրեց որ վաճառականք իրենց գանգատները գրաւորապէս հաղորդեն իրեն, որպէսզի այդու արդարանայ իւր միջամտութիւնն, և խոստացաւ ի մօտոյ նպաստաւոր պատասխան մը տալ։

Նոյնիմաստ խնդրագրեր մատուցեալ են նաեւ Նախարարապետ Նուպար փաշային և ներքին գործոց նախարար Ապտէլ Քատէր փաշային։

Սուրիոյ Լաթաքիա գաւառին Փրանսական հիւպատոս անուանեցաւ Պ. Ատոլֆ Թօֆրուա և Բ. Դուռն ըստ սովորութեան վաւերացուց նորա պաշտօնը։

Քօնքօրտիայի երգչուհիներէն մին՝ Օրֆէրայ մայրն խանգարում մ'ունենալով, Շիշլիի հիւանդանոցը տարուեր է ուր կը դարմանուի։

Ոստիկանութեան օրագրէն կ'երեւի թէ քանի մ'օր առաջ Բերայի երգեցիկ սրճարաններէն միոյն մէջ գերմանացի երգչուհւոյ մը և չորս «յաճախորդաց» միջեւ կռիւ ծագելով, այս վերջինք երգչուհւոյն վրայ յարձակեր և գոհարեղէնները խլեր են։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեր է յանցաւորաց մին, որոյ վրայէն գտնուեր է գերմանուհւոյն ժամացոյցը։

Եգիպտական լրագիրք կը պատմեն թէ քանի մ'արաբներ զբօսանաց համար անգլիացի սպայ մը և տիկին մը քարկոծած լինելով, արաբներէն երկուքը վեցամսեայ բանտարկութեան եւ երկուքը քառամսեայ բանտարկութեան դատապարտուեր են։

ՆԻՔՕՍԻՍԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏ

Ահաւասիկ ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ մը մեր ընթերցողաց։ Մէն մի սիկարէթ ծխելէ յետոյ, թող առնուն ՆԻՔՕՍԻՍԻ շաքարահատ մը որ բերանը կը զովացնէ, անուշ հոտ կուտայ շունչին, կը փարատէ [illegible]։ Բաց աստի, Նիքօսիսն, որ յոյժ ախորժահամ շաքարահատ մ'է, դեղթափ մ'է նաեւ ծխախոտին դէմ և կը ջնջէ անոր վնասակար ազդեցութիւնը թոքերուն վրայ։

ԸՆԴՀ. ՎԻՃԱԿԱՑՈՅՑ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԱՔՍԱՏԱՆՑ

1300 տարւոյ Մարտ 1էն մինչեւ 1301 Մարտ 1.

ԲԱՂԴԱՏԵԱԼ 1299 ՏԱՐԻՈՅ ՄՏԻՑ ԵՒ ԵԼԻՑ ՀԵՏ

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

	ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔ			ԱՐԺԷՔ ԱՊՐԱՆԱՑ		
	Տարբերութ. Ղրշ	1300 տարի Ղրշ	1299 տարի Ղրշ	Տարբերութ. Ղրշ	1300 տարի Ղրշ	1299 տարի Ղրշ
Անգլիա	+5477510	68151048	62673538	+72558451	938420045	865861594
Գերմանիա	+145917	434599	288682	+2025119	6034591	4009472
Աւստրիա	+3206067	30926009	27719942	+44625903	429508800	384882897
Իտալիա	— 373353	4419417	4792770	— 5185253	61380794	66566047
Սպանիա	0	0	0	0	0	0
Պարսկաստան	+ 72555	10612092	10539537	— 344013	62538608	62882621
Շուէտ	— 48015	52910	100925	— 666874	734862	1401736
Ամերիկա	+ 147341	2231651	2084310	+ 2046402	30995152	28948750
Պելճիա	+ 719780	2069311	1349531	+10013299	28740428	18727129
Պուլկարիա	+ 3959	1061969	1058010	+ 54983	14749567	14694584
Թունուզ	— 30849	272851	303700	— 428459	3789596	4218055
Տանիմարքա	— 913	1627	2540	— 12679	22598	35277
Ռուսիա	+ 880727	9797874	8917147	+12232523	136081584	123849061
Ռումանիա	—1897878	1858155	3756033	—26359420	25807704	52167124
Սամոս	+ 4335	8988	4653	+ 60207	124632	64625
Սերպիա	— 62674	577359	640033	— 870472	8016875	8888347
Հոլանտա	+ 65247	114955	49708	+ 906212	1596600	690388
Ֆրանսա	— 505134	19170165	19675299	— 6786751	266222746	273009497
Ղարատաղ	— 515	32770	33285	— 7154	455137	462291
Եգիպտոս	— 589164	820363	1409527	— 518273	3879263	4397536
Յունաստան	—1152554	3215571	4368125	—15365295	44660709	60026004
		155829684	149767295		2063762461	1975784035

ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆ

	ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔ			ԱՐԺԷՔ ԱՊՐԱՆԱՑ		
	Տարբերութ. Ղրշ	1300 տ. Ղրշ	1299 տ. Ղրշ	Տարբերութ. Ղրշ	1300 տ. Ղրշ	1299 տ. Ղրշ
Անգլիա	—107610	3989881	4097491	—11956679	443320098	455276777
Գերմանիա	— 2214	1910	4124	— 246001	212221	458222
Աւստրիա	+137576	1132903	995327	+15286210	125878098	110591888
Իտալիա	+109882	345244	235362	+12209097	38360430	26151333
Սպանիա	— 2200	1651	3851	— 244443	183445	427888
Պարսկաստան	— 28797	108341	137138	— 239968	902848	1142816
Շուէտ	0	0	0	0	0	0
Ամերիկա	— 38021	64506	102527	— 4224558	7167330	11391888
Պելճիա	+ 2021	2571	550	+ 224554	285665	61111
Պուլկարիա	— 42735	199135	241870	— 593540	2765765	3359305
Թունուզ	+ 5481	5652	171	+ 76125	78500	2375
Տանիմարքա	+ 137	137	0	+ 15222	15222	0
Ռուսիա	+ 11902	372967	361065	+ 1322441	41440774	40118333
Ռումանիա	— 37292	89690	126982	— 4143573	9965538	14109111
Սամոս	+ 11609	25813	14204	+ 161235	358512	197277
Սերպիա	— 15118	67727	82845	— 209974	940651	1150625
Հոլանտա	+ 93383	114931	21548	+10375885	12770109	2394222
Ֆրանսա	— 72395	4152532	4224927	— 8043900	461392433	469436333
Ղարատաղ	— 9722	31898	41620	— 135032	443023	578055
Եգիպտոս	+986725	5531478	4544753	+13704512	76826081	63121569
Յունաստան	+157130	508589	351459	+17458888	56509888	39051000
		16747556	15587814		1279816631	1239020128

Վերոյգրեալ վիճակագիրն երկրագործական և արուեստական բերքերու արտածման կեդրոն եղող նաւահանգիստներու վրայ հաշուուած է։

Այս ցանկին մէջ թէեւ ծխախոտի վրայ տեղեկութիւն չկայ, Թուրքիայէն օտար երկիրներ ղրկուած ծխախոտէն մաքսատուրք չառնուելուն համար, սակայն Րէժիի վարչութիւնը ծանուցած է թէ 1300 տարւոյն մէջ 8,913,088 քիլօ ծխախոտ արտածուեր է օտար երկիրներ։

Նոյնպէս վերոյգրեալ վիճակագրութեան մէջ նշանակուած չեն Եւրոպայէ գնուած զէնք եւ պատերազմական պիտոյք, օտար տէրութեանց դեսպանաց և հիւպատոսաց անձնական գործածութեան համար [illegible] մաքսատուրքէ [illegible]։

ԼԱ ՄԱՆՀԱՅՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ
Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ
Տ. Լըզի եւ Վիքթոր որդի

Կ'ապահովագրեն ամեն [illegible] և ծրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմսք, գոհարք եւն., յանձնուած ամեն ազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ Վերջիններս ապահովագրութեանց երաշխաւորեալ են Մանհայմի [illegible] դրամատան խմբակի մը որոյ դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանք։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառախմբով, և մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեալ ապրանքներ։

Գներն և պայմաններն յոյժ չափաւոր։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Գ. Գ. ԼԸԶԻ ԵՒ ՎԻՔԹՈՐ ՈՐԴԻ

Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանհայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Հոգաբարձութեանս լրագրաց միջոցաւ քանիցս յայտարարութեան հակառակ, գաւառներէն եւ մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդներէն շարունակ պատսպարեալներ կը յանձնարարուին։

Արդ, Հոգաբարձութիւնս սոյն յայտարարութեամբ պարտ անձին կը համարի վերջնական կերպիւ ծանուցանել առ Գեր. Առաջնորդս գաւառաց եւ առ Պատ. Թաղ. Խորհուրդս մայրաքաղաքիս թէ, պատսպարելոց թիւն այժմ չափէն աւելի բարձրացած ըլլալով, այնպէս որ հաստատութեանս թուականէն սկսեալ մինչեւ ցայսօր երբէք տեղի ունեցած չէ, պարտաւորած է մինչեւ իսկ հիւանդանոցի յարկին մէջ անկողին պատրաստել տալ, որպէս զի հիւանդք իւրեանց դարմանն գտնեն, միանգամայն տղայոց շատերն զոյգ զոյգ մի անկողնոյ մէջ պառկեցնել պարտաւորած է, զի գաւառներէն առանց կանխաւ Հոգաբարձութեանս կողմէ տեղեկութիւն առնըլլ, Պոլիս եկած եւ անպատսպար մնացած լինելով, բնականաբար ընդունիլ հարկադրուած է։

Բաց աստի հաստատութեանս Մեծ. Բժիշկք եւս ի պաշտօնէ յայտարարած են որ, եթէ այս վիճակ շարունակէ պատսպարելոց առողջութիւնն վտանգի պիտի ենթարկէ, եւ [illegible] այժմ [illegible] հիւանդութիւնն տիրած է տղայոց մէկ մասին մէջ։

Մեր սոյն յայտարարութիւնն ո՛ր աստիճան ստոյգ լինելն ի մօտոյ տեղեկանալու եւ ըստ այնմ վարուելու համար, Հոգաբարձութիւնս շատ ուրախ եւ շնորհակալ պիտի լինի՝ եթէ պատ. ազգայինք անձամբ դիմեն անդ, եւ քննեն ու տեղեկանան պատսպարելոց վիճակը։

Թէեւ Հոգաբարձութիւնս կը փափաքի ազգին մէջ եղած ամեն կարօտեալներն խնամել, սակայն առ ի չգոյէ տեղւոյ, հարկադրեալ է ներկայ թուականէս սկսեալ ոչ եւ իցէ տղայ, ծեր, աղքատ չընդունիլ մինչ ցնոր տնօրէնութիւն, բացի հիւանդներէն եւ յիմարներէն, որոց համար նուիրական պարտաւորութիւն ունի խնամել եւ դարմանել։

Արդ, Հոգաբարձութիւնս ազգին եւ իւր խղճին առջեւ պատասխանատու չըլլալու համար, հարկ կը համարի հաստատութեանս ներկայ վիճակն ընդհանուր ազգին ներկայել։

Ատենադպիր Ատենապետ
ՏԻԳ. ԿԻՒՄԻՒՇԿԵՐՏԵԱՆ ՄԻՔ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՀԵՌԱԳՐԱՅԻՆՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 7 ապրիլ

Նախարարութիւնն ընդունեց Պ. Կլատսթոնի իռլանտական ծրագրերը. այլ նախարարապետն ստիպուեցաւ հաւանիլ որ մաքսատուրքն և ոգելից ըմպելեաց տուրքերը չենթարկուին իռլանտական Խորհրդարանին հսկողութեան։

Թայմզ կը կարծէ թէ այդ զիջողութիւն անբաւական է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻՑ

	ամիս Լոնտրայի վրայ		(պանքայի)		110 7/8
3	»	»	(վճռականի)		110 1/2
3	»	Բարիզի	»	(պանքայի)	22 75
3	»	»	»	(վճռականի)	22 28 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

			Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սէրի Գ. կ.			16 15
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	»	16 13
Բերայի մէջ	»	»	— —
Առաւօտուն բացուելուն	»	»	16 8
Բարձրագոյն գին	»	»	16 9
Նուազագոյն	»	»	16 8
Կէս օրին	»	»	16 9
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. Սէրի Դ. կ.		23 20
» 1860) » 1863) » 1872)	B. » Գ. կ.		15 20
» 1865) » 1869) » 1873)	C. » Դ.		16 08

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ երեկոյ գոցուելուն	76 35
Այս առտու բացուելուն Գ. կ.	76 35
Կէս օրին	76 35

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

[illegible] Ժէնէրալ	Գ. կ.	Ամբողջ		3 17
Քրէտի Ժէնէրալ	»	»	Օսմ. »	5 30
Պանք տը Կօնս.	»	»	»	4 20
[illegible]	»	»	»	3 15
Թութունի	»		»	285
[illegible] երկաթուղի			ֆր.	37 25
Օսմանեան [illegible]			»	—
[illegible] Լոտերիական			»	53

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 25
Բոլ իմբերիալ	»	90 20
Ռուբլի	»	51 20
Ռուսական թղթադրամ	»	9 08
» արծաթ	»	89
Ֆիօրին	»	8 30
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 3
Վէշլիք	»	102 25
Հինգլիք	»	102 10
Մեթալիք	»	98
Թալէրի	»	15 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 7 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ				100 11/16
Օսմ.	»	Սէրի Դ.	բացուելուն	14 11/16
»	»	»	գոցուելուն	14 5/8(*)
»	»	»	Ա.	24
»	»	»	Բ.	15 5/8
»	»	»	Գ.	14 5/8
Օթօման 1871				72
Փոխառութիւն 1877				85 1/4
Պանք Օթօման				10 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873				99
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)				69 1/8
» առանձ. (բրիվիլեժիէ)				93 7/8
Տայիրա Սանիէ				71
Դոմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)				93 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0				— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ				— —

Վիեննա, 7 Ապրիլ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 15
Օսմանեան երկաթուղի	18 20

Բարիզ, 7 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0				109 25
»	»	3 0/0		80 77 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.			բացուելուն	14 80
»	»	»	գոցուելուն	14 87 1/2
»	»	Սէրի Բ.		15 20
»	»	Գ.		15
Օսմանեան երկաթուղի				37 12 1/2
» Րէժիի բաժնեթուղթք				— —
Պանք Օթօման				521 25
Գրէտի Լիոնէ			(դրն. կարած)	520
» Ֆոնսիէ				1352 50
[illegible] Լիոնի				1235
Սուէզի ջրանցք				2116 25
Ռուսական 5 0/0 1877ի				101
Իտալական Ռանթ				97 30
Եգիպտական միացեալ				348 75
Սպանիական (արտաքին)				57 1/4
[illegible]				358 75
3 0/0 Հելլենական				268 75
Չէք Լոնտրայի վրայ				25 15

ԲԱՐԻԶ ՓԹԻԹ ՊՕՐՍ

Բարիզ, 7 Ապրիլ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 27 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ	14 75
Եգիպտական	348 75

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, 19 մարտ

Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի ազգայինքս մի ամսէ հետէ կ'սպասէինք մեր Նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան Իզմիրլեանի։

Ն. Սրբազնութիւնն ամսոյս 17 ին պիտի ժամանէր յԱղեքսանդրիա։ Գահիրէի ազգայիններէ պատուիրակութիւն մը դիմած էր արդէն յԱղեքսանդրիա առաջնորդութեամբ Գահիրէի եկեղեցւոյ քահանայ Արժ. Տ. Կարապետ Հօր, ողջունելու համար զիւրեանց Առաջնորդն։

Նոյն օրը միջօրէէն երկու ժամ առաջ երբ շոգենաւը մտաւ ի նաւահանգիստ, Աղեքսանդրիոյ հայազգեաց բազմութիւն մը դիմեց ի նաւահանգիստ։

Վսեմ. Թադէոս փաշա Ցակոբեանի յանձնարարութեամբ, Կայսերական Նաւարանն հինգզոյգ թիերով մի նաւակ յատկացուցած էր ընդունելու համար զՆ. Սրբազնութիւն։

Տեղւոյս Ազգ. Ժողովոյ անդամներէն շատերն ընկերակցութեամբ Ս. Եկեղեցւոյ քարոզիչ վարդապետին և քահանայից, միասին ունենալով նաև Գահիրէի պատուիրակութիւն, դիմեցին ի շոգենաւ, և Եգիպտոսի եզերքն հասուցին Գեր. Առաջնորդ Ս. Հայրն։

Վսեմ. Թադէոս փաշա Ցակոբեան և Ազգ. Ժողովոյ անդամ Կարապետ պէյ Րէիսեան, Նորընտիր Առաջնորդին ձեռքը բռնելով, հանեցին Եգիպտոսի վրայ զՆ. Սրբազնութիւն, նոր յոյսերով և ակնկալութեամբ, ի բարւոքումն վիճակին Գահիրէի։

Գեր. Առաջնորդ Սրբազանն ողջունեց ներկայ ժողովուրդն, որ խուռն բազմութեամբ դիմած էր ընդունելու զինքն, և անտի կառօք ուղեւորեցաւ ի Նորակառոյց և փառաւոր եկեղեցին Աղեքսանդրիոյ։

Ս. Եկեղեցւոյ պարտիզին մէջ քահանայք և դպիրք զգեստաւորեալ եւ եկեղեցական ձայներգութեամբ ընդունեցին զՆ. Սրբազնութիւն. Նորընտիր Առաջնորդն եկեղեցւոյ մէջ աղօթելէ և ժողովուրդն օրհնելէ զկնի ելաւ յԱռաջնորդարան։

Հուսկ ապա Ս. Հայրն այցելութիւն տուաւ Վսեմ. Թադէոս փաշայի Ցակոբեան։

Հետեւեալ օրն՝ երեքշաբթի՝ Ն. Սրբազնութիւնն ընկերակցութեամբ Գահիրէի պատուիրակութեան և նախընթաց աւուր չքով մտաւ շոգեկառքն Գահիրէ երթալու համար։

Վ. ՀԱՅԿԱԶՆ

ԳԱՀԻՐԷ, 20 մարտ

Ամսոյս 18 ին հեռագիրը ծանոյց տեղւոյս Առաջնորդարանին թէ՝ Եգիպտոսի Նորընտիր Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Մատթէոս Սրբազան Իզմիրլեան եւրոպական ժամը 10ին մեկնած էր Աղեքսանդրիայէն և կուգար քաղաքս ընկերակցութեամբ յատուկ պատգամաւորութեան մը։ Այս լուրը մասնաւոր ազդերով անմիջապէս ժողովրդեան ծանուցանելով, բազմաթիւ ազգայինք ցՊէնհա (1) և ցԹանթա (2) սըրացան՝ ընդ առաջ Նորին Սրբազնութեան։ Միւս կողմանէ քաղաքիս զանազան կողմերէն երկաթուղւոյ կայարանը դիմող ազգայնոց թիւը հետզհետէ կ'աճէր, մինչ ժամ 3, կէս օրէն յետոյ, յորում Նորին Գերապատուութիւնը անդրանիկ ողջոյնը տուաւ Գահիրէի ազգայնութեան, որոյ սիրտը զեղուն էր անհուն ցնծութեամբ։ Ցատկապէս պատրաստեալ շքեղ կառք մը՝ իբր քառորդ մը յետոյ, հասոյց զՍրբազան Առաջնորդն ի փողոց Առաջնորդարանի, որոյ դուռը կը զարդարէր սիրոյ և խաղաղութեան խորհրդանշան արմաւենւոյ ոստերու և ծաղկանց գեղահիւս կամար մը։ Աստ իջաւ կառքէն Գերապատիւ Տ. Մատթէոս եպիսկոպոս, մինչ կ'երգէր ազգային վարժարանի երկսեռ մանկտին եւ Ս. եկեղեցւոյ զանգակն կը հնչէր անընդհատ։ Հանդիսականք, յորս կը գտնուէին բազմաթիւ օտարք, եւս քան զեւս կը բազմանային, և ոստիկաններն աչալուրջ կը հսկէին բարեկարգութեան։

Կրօնական վայելուչ շքով Նորին Սրբազնութիւնը մտաւ յեկեղեցի, որոյ խորաններն իրենց սեւաթոյր վարագոյրներէն առժամապէս մերկացած, կը շողային աշտանակներէ և ջահերէ արձակուած լուսոյ հեղեղի մը մէջ։ Ցետ պաշտած արարողութեան Գերապատիւ Ս. Հայրն յԱռաջնորդարան գնաց եւ հակառակ իւր պարտասեալ և անհանգիստ վիճակին սկսաւ այցելութիւններ ընդունիլ, որք ցայսօր կը շարունակուին։

Նորին Սրբազնութիւնը հաւանականաբար այս շաբթու պատիւ կ'ունենայ ներկայանալու Նորին Բարձրութեան՝ Խտիվին, կայսերական բարձր հրովարտակն և իր յարգանքն մատուցանելու համար։ Ցայնմ հետէ ձեռն ի գործ կ'արկանէ, իրաւամբ սպասելով որ պաշտօնական թէ անպաշտօն ամեն ազգային, ըստ իւրում կարի, նպաստէ իւր անձնուէր ջանից իրագործման։

Ն. Մ. ԱՂԱՋԱՐՄ

ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ

Մեծ շարժում գործաւորութեան մէջ եւ անթիւ գործադուլներ — Չիք հանրակառք ի Նիւ-Եորք եւ ի Պրուքլին. — Հինգ օր առանց սնունդի եւ վակոնի մը մէջ բանտարկեալ. — Հարուստ ամուսնութիւն մը եւ մեծ նուէրներ. — Մուկը Րիշմոնտի Օբերային մէջ. — Մանր լուրեր։

ՃԵՐԶԻ ՍԻԹԻ, մարտ 3

Քանի մը օրերէ ի վեր Միացեալ Նահանգաց շատ քաղաքներէն գործաւորութեան մէջ տիրող ընդհանուր շարժումը պատմող հեռագիրներ կը տեղան. լրագրաց մէջ էջեր կան լեցուած այս շարժումներն պատմող. մեծին ու պզտիկին խօսակցութեան նիւթ եղած է այժմ գործաւորներու խնդիրն։

Այսօր առտուընէ ի վեր Նիւ-Եորքի եւ Պրուքլինի մէջ եւ ոչ մի հանրակառք կ'երեւի, բոլոր [illegible] իրենց ձիերով կայարանաց մէջ փակուած կը մնան, որովհետեւ դոցա կառավարներն ու ձի քշողներն դադրած են գործէ՝ պահանջելով աւելի դրամ ու աշխատութեան ժամերու նուազումն։ Սակայն հանրակառաց ընկերութիւնք կը մերժեն զիջանիլ աշխատաւորաց պահանջներուն զորս անիրաւ կը գտնեն։

Երէկ՝ հինգշաբթի՝ Նիւ-Եորքի Կրանտ փողոցի հանրակառաց մեծ ընկերութիւնն փորձեց մի քանի կառքեր ճանապարհ ձգել. կէս օրէն առաջ առաջին կառքը յառաջ եկաւ կայարանէն, որոյ կառավարն ու ձիերը քշող անձն ընկերութեան մէջ գործ ունեցող երկու անձեր էին։ Հանրակառքը մի քանի քայլ յառաջանալէ յետոյ նորէն վերադարձաւ, զի անկարելի էր յառաջ գնալ գործաւորաց ընդդիմութեան պատճառաւ։ Ընկերութեան տեսուչն սոյն արգելքն բառնալու համար իշխանութեան միջամտութիւնը խնդրեց ու քիչ յետոյ 300ի չափ ոստիկանք դիզուեցան կայարանին առջեւ. հանրակառքը շատ չանցած ճանապարհ ելաւ անթիւ բազմութեան մը մէջէն, սակայն գործադուլ ընողք յաջողեցան նոյն կառքը կայարան վերադարձնել։ Սորա Կրանթ փողոցէ քանի մը փողոց անդին, ուրկից պիտի անցնէր հանրակառքն, երկաթգծին վրայ դիզեցին քար, հող, փայտ, դատարկ տակառներ, կոտրած կառքերու անիւներ ու թոնոյի մը չափ ալ հանքածուխ, անանկ որ հանրակառքը վերադառնալէ զատ բան մը չէր կրնար ընել։

Գործաւորութեան մէջ տիրող սոյն շարժումն, երեւան եկող գործադուլներն, գործաւորաց միութիւններն եւ որ աւելին է սոյն դասու անձանց իրաւունքին պաշտպան ընկերութեանց անուններն ահ ու սարսափ ազդած են գործատէրց։ Շատ գործարաններ առանձին ծանուցումներով գործաւորներ կը խնդրեն եւ շատ գործարաններ ալ իրենց շաբաթականներն կ'աւելցունեն գործաւորաց սիրտն շահելու համար։ Տեղւոյս մետաքսի գործարանն պիտի աւելցնէ յառաջիկայ շաբթու իւր գործաւորաց օրականներն, ինչպէս կը վկայեն հայ ոստայնանկք, ու Վէսթ Հօպոքընի մետաքսի գործարան մ'ալ նոյնը պիտի ընէ վաղուընէ սկսեալ։ Այսպէս ալ ի Նիւ-Եորք ուրիշ մետաքսի գործարան մը իւր գործաւորաց դադարին վերջ տուաւ երկու օր առաջ հաւանելով դոցա առաջարկին։ Նմանապէս մետաքսի ուրիշ տուներ թէ Նիւ-Եորքի եւ թէ Փաթըրսընի մէջ աւելցուցած են ու կ'աւելցունեն իրենց օրականներն։

*

Քանի մը օր առաջ Նիւ-Եորքի եօթանասուն երկրորդ փողոցի անկիւնը գտնուող գինետան մը մէջ երիտասարդ անձ մը, դժգոյն ու տկար, դողդոջուն ձայնիւ մը կ'ըսէր գինեպանուհւոյն. Ի սէր Աստուծոյ գաւաթ մը ջուր տուր ինծ, լեզուս չի դառնար բերնիս մէջ։ Գինեպանուհին փոխանակ ջուրի՝ գաւաթ մը սուրճ կուտար իրեն եւ այս վերջինս շնորհակալութեամբ կուլ կուտար սուրճը։ Այսու հանդերձ ծարաւը չէր անցած աղով, այլ ուրիշ երկու գաւաթներ ալ պարպելէ վերջ պատուքն հազիւ կրցած էր անցնիլ։

Քիչ յետոյ դժբաղդը, որ մարիլ սկսած էր, ոստիկանաց կայարաններէն մին փոխադրուելով մի քիչ սնունդ առնելէ յետոյ հիւանդանոց մը կը տարուէր, ուր այսպէս կը նկարագրէր իւր վիճակն. «Ես գործաւոր մ'եմ Վիլըրմ Բութերֆորթ անուն եւ կը բնակիմ Օհայոյի Լընտընտէրի քաղաքին մէջ։ Անցեալներն գործս կորսնցուցած լինելուս համար ամեն կողմ կը շրջէի աշխատութիւն մը գտնելու համար. սակայն միշտ անյաջող էի։ Անցեալ շաբթու դրնէն ելայ ու երկաթուղւոյ գծին հետեւիլ սկսեցի Ինտիանա երթալու համար ուր կը յուսայի գտնել մի գործ, բայց դարձեալ անյաջող տունս վերադառնալ որոշեցի։ Երբ հասայ Տէյթօն, սաստիկ յոգնած էի. հոն ուզեցի հանգստանալ մի քիչ։ Այս միջոցիս մի կառախումբ կ'անցնէր մօտէս որ հնդկացորեն բարձած կը տանէր. վայրաշարժը դանդաղ կը քալէր. օգուտ քաղելով պարագայէն մի վակոնի մէջ նետուեցայ։ Կը կարծէի թէ այդ կառախումբ Կոլումպուս կը գնար եւ թէ 50 մղոնի չափ տեղ պիտի տանէր զիս իրեն հետ»։

Վիլըրմ կառքին մէջ մտնելէ յետոյ քնացեր է, ինչպէս որ բնական է յոգնած մարդերու համար, ու պահ մը վերջ արթննալէ յետոյ վակոնին դռներն գոցուած գտեր է իր վրայ։ Աւելորդ է ըսել թէ բանտարկեալն սոսկաց ու կանչել սկսած էր. բայց ի զուր. կառախումբն Կոլումպուս հասած ատեն Վիլըրմ խօսակցութեանց ձայն լսելով մօտեցած էր վակոնի դրան եւ խնդրած էր անդ խօսակցող մարդերէն որ զինքն դուրս հանեն այդ բանտէն, բայց ոչ ոք չէր մօտեցած իրեն։

Վիլըրմ բանտին մէջ հնդկացորեն կուտէր, իսկ զինքն նեղող բաներն էր եղեր ցուրտն ու ծարաւը. «Երկուշաբթի գիշեր, ըսած է Վիլըրմ, ծարաւը շատ ծանրացաւ իմ վրայ, եւ ալ մահը կը տեսնէի իմ առջեւս»։

Վերջապէս հինգ օր Վիլըրմ վակոնին մէջ փակուած մնալէ յետոյ դուռն բացուած կը գտնէ ու ինքզինքն դուրս նետելով վազել կ'սկսի ճիշդ մէկ ժամ, եւ կը հասնի յիշեալ գինետունն։ Վիլըրմ հիմա հիւանդանոց կը գտնուի։

* * *

Շաբթուս մէջ օրիորդ Ձօլիա Վօրմըր, դուստր մեծ սեղանաւոր Իգնատ Վօրմըրի, պսակուեցաւ մեծահարուստ Ժ. Սելիկմանի հետ, որդի Պ. Ճէֆըրընի, ի Նիւ-Եորք։ Տեղական բոլոր թերթերու էջերն գրաւած է յիշեալ հարսանեաց հանդիսին նկարագրութիւնն, հանդերձ ամենափոքր մանրամասնութեամբ։

Հարսնւոր տունը ծաղկանց ու փունջերու մէջ կորսուած է եղեր. շէնքին դռներն, նրբանցքներն, սենեակներն ու ամեն կողմ պսակներ ու վարդեր զետեղեալ են ի պատիւ ամուսնացելոց։ Այն դաշինքն ուր կատարուած է պսակադրութիւնն, մասնաւոր ուշադրութիւն գրաւած է։

Տան երկու նշանաւոր սենեակներուն մէջ շարուած են եղեր՝ ծաղիկներով մէկտեղ՝ նոր ամուսնացողներու տրուած նուէրներն, որոց մէջ գտնուած պատրաստ դրամն (այսինքն չէքերն, պօնտերն ու երկաթուղեաց բաժնետոմսք) 225,000 տոլար է եղած։ Ընծաներուն մէջ նշանաւորներն են ոսկիէ եւ արծաթէ շինուած ճաշի սպասներն ու թէյի ամաններն, հարսին համար տրուած ադամանդեայ ապարանջաններն եւն եւն. Ճիշդ այն պահուն երբ հարսնւորք ճաշի նստած են եղեր Նիւ-Եորքի մի նշանաւոր ճաշարանին մէջ, Պ. Վօրմըրի [illegible], որ ի Սան-Ֆրանչիսկօ, մեծ ճաշ մը տուած է իւր ծախիւք այլ եւ այլ անձանց, ի պատիւ իւր որդւոյն ամուսնութեան։

* * *

Անցեալներն գիշեր մը Րիշմոնտի (Վիրճինիա) Օբէրային թատերաբեմին վրայ դերասանուհի տիկին Էմմէ հետ մի տարօրինակ դերասան ալ երեւան կուգար գոյգէ մեծ քրքիջ ու ծիծաղ խլելու համար։

Ներկայացման ամենէ քաղցր ատեններն էր, երբ նուագածուք տխուր եղանակ մը կը հնչեցնէին որոյ պիտի հետեւէր քիչ յետոյ մի «ձէյբէկ», սակայն հաշակաւոր դերասանը «ձէյբէկէն» առաջ կը ներկայանար։ Ժողովուրդը լռիկ մնջիկ մտիկ կ'ընէր, ու դերասանուհին կը գտնուէր բեմին վրայ երբ խոշոր մուկ մը կը ցատկէր ներսի սենեակներէն դերասանուհւոյն վրայ։ Տիկինն էմմէ այս տարօրինակ հիւրը տեսնելով զարհուրած էր. մի անձ գաւազանով մը սպանել կը փորձէ խեղճ արարածն որ գուցէ զգածուելով անոյշ եղանակներէն բեմ կը ներկայանար իւր ճարպիկութիւնը ցոյց տալու համար։

Ամերիկեան սոյն խոշորկեկ մուկը տեսնելով գաւազանի հարուածներն կը ցատկէ նուագածուաց վրայ, որք իրենց եղանակը վերջացնելու վրայ էին եղած։ Սոյն անսովոր յարձակումն ոտքի կը կեցնէ բոլոր նուագածուներն, որոցմէ ոմանք կ'սկսին բարձրաձայն ծիծաղիլ, ոմանք ցատկել եւ ոմանք պոռալ. Ժողովուրդը կը զարմանայ այս տարօրինակ իրարանցումը տեսնելով, զի յայտագրի մէջ այդպիսի բաներ երբեք չէր գտներ, վասն զի տակաւին չէր տեսած նորեկ դերասանն։

Պահ մը յետոյ դժբաղդ մուկը հարուածի մը սակ կը մեռնի, ու ժողովուրդը իմանալով խնդրոյն շարժառիթն ծիծաղել կ'սկսի։ Բաւական ատեն անցնելէ յետոյ ներկայացումը կը վերջանայ միշտ լսուելով սակայն ժողովրդեան մէջէն քրքիջ ու ծիծաղներ։

Հետեւեալ օրը բոլոր քաղաքացւոց խօսակցութիւնը, կ'ըսէ Նիւ-Եորքի թերթ մը, Օբէրայի մուկին վրայ էր։

* * *

— Նահանգիս Իթընթաուն քաղաքին մէջ երէկ գիշեր մէկը կախեր էին ծառէ մը. ընթերցողը գիտեն որ այս օրէնքն է Լինչ։ Լինչի զոհն է այս անգամ սեւ մը Ճօնսըն անուամբ, որոյ յանցանքն է եղեր, քանի մը օրեր առաջ, գիշեր ժամանակ, փողոցի մը մէջ աղջկան մը պատիւը բռնաբարած լինելն։

— Նմանապէս Վիրճինիայի Կրէտօ անունով մի աւանին մէջ լինչ մը տեղի ունեցաւ շաբթուս, որոյ դիւցազնն էր դընդապետ Վիչըր որ բաւական յարգ ու պատիւ ունեցող մի անձ է կ'ըսուի Կրէտօյի մէջ, եւ որոյ յանցանքն է եղեր իւր կնիկն սպաննած լինելն։ Վիչըր առած է չորս կիներ որոց վերջի երկուքն սպաննած ու թաղած է խղճի հանգստութեամբ։

— Ճօրճինիայի Միլլէճվիլ քաղաքին մէջ Ֆրանք Հումֆրիս անուն անձ մը իւր քրոջ դստեր եւ խորթ քրոջ հետ պտոյտ մը ընելու համար կ'առնու զանոնք եւ քիչ մը կը հեռանայ քաղաքէն ուր երկուքն ալ կը փռէ գետին հրացանի փամփուշտներով։ Երկու զոհերն գետին իյնալէ յետոյ մարդասպանը կը կտրէ նոցա գլուխներն ու կը հեռանայ։ Բայց յետոյ կը բռնուի, թէեւ կ'ուրանայ իւր յանցանքը։

— Սեւուհի մը մեռած է Բօշընեկիթընի մօտերն հարիւր ութն տարեկան, որ կը յիշէ եղեր շատ նշանաւոր դէպքեր եւ Ամերիկայի հայրն՝ Գէորգ Վաշինկթընի։ Սոյն կին ծնած է Աթլանթայի մէջ 1778 թուին։

— Օհայոյի Աքրոն քաղաքին մէջ հրդեհ ծագելով հրոյ ճարակ եղած են քանի մը տուներ ու եկեղեցի մը. վնասը կը հաշուի աւելի քան 300,000 տոլար։

Հ. ԵԿԻՆԵԱՆ

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԴԻԱԿԻ ՄԸ ԲՌՆԱԲԱՐՈՒՄԸ

Նողկալի եղեռնագործութիւն մը, որ տեղի ունեցեր է Սէնդ-Ուանի (Ֆրանսա) գերեզմաննոցին մէջ, մեծ սրտայուզութիւն և աղմուկ յարուցած է ի համայն Ֆրանսա և լրագրաց մէջ ընդհանուր արձագանք գտած։

Մարտ 28ի ուրբաթ առաւօտուն, Սէնդ-Ուանի գերեզմանատան պահնորդն իւր առաւօտեան պտոյտն ըրած միջոցին, հասարակաց փոսին եզերքը տեսաւ բոլորովին մերկ կնոջ մը մարմինն։ Սոյն դիակն էր տասնեւութամեայ մանկամարդ աղջկան մը, Ֆէռնանտ-Մէզիի, դերասանուհի Շաթօ-տ'Օի թատրոնին, որ նախընթաց օր մեռած էր ի Պէլվիլ և հինգշաբթի գիշեր թաղուած։

Անմիջապէս տեղեկութիւն տրուեցաւ ոստիկանապետ Պ. Գօչֆէռի որ իսկոյն եկաւ օրինական քննութիւնն ընել, ընկերակցութեամբ Տր. Տիւպուաքէի։ Դիւրաւ կարելի եղաւ հասկնալ թէ ի՛նչ անցած դարձած էր։ Ոճրին հեղինակը գերեզմանատան պատէն ցատկելով, դագաղն հանած և կափարիչը վերուցած էր։ Դիակը պատանքէն հանուելով փոսին զառիվայրին վրայ տարուած էր։ Այս գործողութեանց նպատակը դիւրաւ հասկցուեցաւ։ Դիակին մերկութիւնն և իւր դիրքն յայտնապէս ցոյց կուտային զայն։ Ինչպէս հաստատեց Տր. Տիւպուաքէի քննութիւնն, եղեռնագործն իւր գազանային կրից յագուրդ տուած էր դիակին վրայ. ապա մեկնած էր իւր եկած ճամբով։

Ոստիկանութիւնն անմիջապէս խուզարկութեան սկսաւ, սակայն երկու երեք օր կարելի չեղաւ գտնել ոճրագործն և լրագիրք արդէն սկսած էին դատափետել ոստիկանութեան անկարողութիւնն, երբ դիպուածն, ոստիկանաց և լրաբերաց այդ նախախնամութիւնն, օգնութեան հասաւ։

Ոճրին յայտնութենէն քանի մ'օր վերջ, ապահովութեան պետին ուղղեալ անանուն նամակ մը կը յայտնէր թէ եղեռնագործն էր Շառլ Տիւհամէլ անուն երիտասարդ մը, 25 տարեկան, որ կը բնակէր թիւ 25 Ալմենիւ տէ Պաթինեօլ, Սէնդ-Ուան։ Պ. Գօչֆէռ անմիջապէս ձերբակալման հրամանագիր մը հանեց և մարտ 31, առաւօտուն, Տիւհամէլ՝ ձերբակալուելով՝ իւր պաշտօնատունը տարուեցաւ։ Անդ բնաւ չփորձեց իւր ոճիրն ուրանալ և յուղեալ ձայնիւ մը հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ.

«Տունէս դուրս կ'ելնէի երբ յուղարկաւորութեան մը հանդիպեցայ։ Դագաղին ծածկոյթին վրայ սպիտակ ծաղկեպսակ մը տեսայ, որով հասկցայ թէ վախճանեալը մանկամարդ աղջիկ մ'էր։ Բնազդմամբ, դագաղին հետեւեցայ մինչեւ գերեզմանատուն։

«Տարօրինակ գաղափար մը կը պաշարէր զիս . . . կը ցանկայի տեսնել մեռեալը . . . Ինչո՞ւ համար։ Չեմ գիտեր։ Սակայն կ'ուզէի տեսնել զնա։ Եւ յետոյ, կ'ըսէի ինքնին թէ անտարակոյս գոհարներ ունէր և կրնայի առնել զայնս . . . առանց մէկու մը վնաս հասցնելու, առանց ձերբակալման վտանգի ենթարկուելու . . .։

«Ներկայ գտնուեցայ թաղման հանդէսին։ Լաւ մը տեսայ թէ ո՛ւր դրին դագաղն։ Ապա հեռացայ։

«Տուն դառնալով, ի զուր ջանացայ դիմադրել գերեզմանատուն դառնալու և դիակը դուրս հանելու բաղձանքին որ գրաւած էր զիս։ Ա՛լ չէի կրնար դիմանալ, այն ատեն որ մտադրութիւնս պատմեցի ընկերներէս միոյն, Շառլ Տիւբոնի, որ ինձ հետ կը բնակի։ Հաւանեցաւ օգնել ինձ՝ առաջադրեալ գիշերային արշաւանացս մէջ։

«Երբ գիշերն հասաւ, միասին գերեզմանատուն գացինք։ Այլ դրան առջեւ, Տիւբոն քաջութիւն չունեցաւ և չուզեց աւելի անդին երթալ։ Ցանդիմանեցի զինքն իր թուլասրտութեան համար և «քաջութեամբ» մագլցեցայ դուռը։ Քիչ մը վերջ գերեզմանին առջեւ հասայ։ Ո և է սրտայուզութիւն չզգացի եթէ ոչ կատաղի ցանկութիւն մը և [illegible] պատկերս համնելու անզուսպ անհամբերութիւն մը։ Վերցուցի դագաղը ծածկող հողի բարակ խաւը և կափարիչ հանեցի դուրով (տուռնըվիզ) մը զոր հետս առած էի։

«Գոհար չկար բնաւ . . . այլ լուսնին լուսով, այդ գեղեցիկ մերկ մարմինը գիւթեց զիս։ Խելայեղ տարփանք մը համակ գրաւեց զիս։ Այնուհետեւ հանեցի մեռելոյն ճերմակեղէններն, թեւերուս մէջ առի զայն, փոսին զառիվայրին վրայ տարի . . . և տարփանքն եղաւ։»

Այս վերջին խօսքերն արտասանելով, Տիւհամէլ կապուտցաւ, և անթարթ աչերը կարծես տեղ մը կը փնտռէին յառելու համար, անդամները կծկուեցան և կրնակին վրայ գետին ինկաւ ջղերու սոսկալի տագնապի մը ենթակայ։

Տասն վայրկենի չափ, հակառակ ներկայից խնամոց, գետնին վրայ թաւալեցաւ, փրփուր ի բերան, և ընդհատ ու անկապակից խօսքեր առնելով։

Պ. Գօչֆէռի անմիջական քննութենէն կը տեսնուի թէ Շառլ Տիւհամէլ ապրելու որոշ միջոց մը չունի։ Իւր ծերունի մօրն հետ կ'ապրի, դոյզն եկամուտով մը։ Արհեստ չունի, այլ կ'ըսէ թէ գիտութիւնները կ'ուսումնասիրէ, երեկոյեան դպրոցները կը յաճախէ և քիմիագիտութեան ու մաթեմաթիքի դասագրքեր կը շինէ՝ անհեթեթ ու այլանդակ տեսութեամբք լեցուն։

Բաց աստի, հաստատուած է թէ Ապահովութեան պետին ստացած նամակն իւր գրածն է։ Ուրեմն ինք մատնած է զանձն, մինչդեռ ոչ ոք կը խորհէր մատնել զնա։ Արդեօք ի՞նչ նպատակաւ։ Խղճի խա՞յթ։ Կամ թէ իւր հիւանդոտ ուղեղին մէջ յառաջ եկած ցնո՞րք մը։ Ինչ որ ալ լինի, դատավարութիւնն անշուշտ երեւան պիտի բերէ ամեն գաղտնիք։ Առ այժմ Տիւհամէլ բանտարկուած է։

Իսկ իւր ընկերն անպարտ արձակուած է, հաստատուած լինելով թէ ոչ և է մեղսակցութիւն չունէր ոճրին մէջ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ. — (Հեղ. [illegible] էֆ. [illegible]) Սոյն գործը [illegible] անուն հանրածանօթ ձեռագիր նամականւոյն ճիշդ առ ճիշդ հայերէն արտասանութիւնն է և կը պարունակէ այլ և այլ Մուրհակներ, Փոխանորդագրեր, Պայմանագրեր, [illegible], Աղերսագրեր, Նամակներ, ամեն կարգի անհատից տրուելիք պատուանուններ և ի վերջոյ Բառագիրք մը կը ծառայէ նաեւ Թուրքերէն ձեռագրի ընթերցանութիւնն և ուղղագրութիւնն առանձին ուսանելու։ Գին 5 1/2 ղրշ.

ԲԱՌԱՐԱՆ ԳԱՂՂ-ՀԱՅ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ. — (Աշխատասիրեաց Հ. Սամուէլ Վ. [illegible], ի Մխիթարեան Ուխտէն) — Վիեննայի Մխիթարեան տպարանէն ի լոյս ընծայեալ սոյն միահատոր Բառագիրքն՝ որոյ յայտարարութիւնն հրատարակած էինք, կրնայ մեծապէս օգտակար լինիլ մեր ազգային վարժարանաց և առհասարակ ֆրանսերէնի ուսմամբ պարապող ամեն անհատից։ Գին 2 Մէճիտ։

ՀԻՒՍԵՅԻՆ ԽԻՍ ԳԱԲՈՒ ԽՕԼՏԱՇԼԱՐԸ. — (Հեղ. Ցովսէփ էֆ. Գուրեան.) Հայատառ եւ Թրքաբարբառ վէպ մ'է, զուարճալի ոճով գրուած։ Կը ծանուցուի ամեն անոնց որք առաջին երկու հատորներն ընթերցած, հետաքրքրութեամբ կ'սպասէին շարունակութեան, թէ երրորդ և վերջին հատորն ալ ի լոյս ընծայուած է Պէրպէրեան տպարանէն։ Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր հայ գրավաճառաց քով։

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳԼ. ԼԵԶՈՒԻ. — (Հեղ. Յ. Մանուկեան.) Հայ գրաշարաց տպարանէն ի լոյս ընծայեալ սոյն դասագիրքն կրնայ օգտակարապէս գործածուիլ ամեն վարժարանաց մէջ։ Գինն է 3 ղրշ.

---

(1) (2) Գահիրէն Աղեքսանդրիոյ միացնող երկաթուղւոյ գծին վրայ կառուցեալ երկու աւաններ։

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ եւ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաեւ իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն, երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍԹԲՐԻ

Թաշնիքէ խարճէսինաէ պին իւչ իւզ քըք սէնէ զարֆընտա հասըլ օլպ լիրլիքճէք օլան մառէն խուրճարն պէհէր դըլէի ճէտիտի օն եէ[illegible] ի բարա էլլի պէշ սանթիմ վէ բսկաս խուրտաարըն սէքիզ բարա օն աօւըզ սանթիմէ վէ միւճէտտէտէն անաճագ բսկարընըն պէհէր դըյէսի [illegible] պիր բարա օթուզ տէօրթ սանթիմ վէ եուվուշագ տէօքմէնին էլլի իքի բարա տօգսան տէօրթ սանթիմ թալիպի ենզատէսինտէ օլուպ, իշպու մարտ բուլմին եիրմի աօզունճը ճումա իրթէսի կիւնի գարարը [illegible] իհալէ ճէկլինտէն, իշթիրա վէ իթայա [illegible] օլանլարըն լէֆպզիմալըը ումուլէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 Մարտ 1886

2—3

ԱՅԸՐԻ ՋԸՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Այէրի Ջէրրի Փէքթորալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւը, թոքբորբուռն հազը, թոքբորբուռն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապոյտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'օգնէ ու կը կազդուրէ։

Այէրի Ջէրրի Փէքթորալն՝ որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնն ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վրայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն փեր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Ջէրրի Փէքթորալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ դեղերէ դիւրագանցն է և հաճեղ, քմաց շատ հաճելի լինելով փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։ Կեդրոնատեղին է Ա. Ա. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

Նաեւ կը ծախուի քաղաքիս մէջ այլ և այլ դեղագործաց քով։

ՔԷՄՄԸՐԻԽԻ ՄՍԵՂԷՆ ԲԷԲԳՈՆ

ՈՒՏԵՍՏ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆԱՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Ախորժելի համ և հոտ ունի, դիւրաւ կը լուծուի և մանաւանդ ամենազդու դարման է ստամոքսի տկարութենէ նեղուող հիւանդաց համար։

ՊԱՏԻՈՅ ՎԿԱՅԱԳԻՐ. Ոսկեայ միտալ 1885ի Անվերսայի համաշխարհային Ցուցահանդէսին մէջ։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանները

Բերա, Բրիտանական դեղարան
» Ֆրանսական »
Պոլիս, Վ. Ծաննի դեղարան
» Քիւչիւքեան եղբ. »

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ եւ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Բարիզի Ընդհանուր Խնայողական Սնտուկին գործառնութիւնքն են, Գաղղիոյ կառավարութեան անմիջական «երաշխաւորութեան» ներքեւ գտնուող, և մեծամեծ պարգեւներով վիճակահանութեանց ժամանակցող ֆրանսական արժէթղթոց վաճառումը։

Ընկերութիւնը կազմուած լինելով 24 Յուլիս 1867 թուականաւ օրէնսգրին տրամադրութեանց համաձայն, իւր գործողութիւնք Ֆրանսայի կառավարութեան քննութեանն «գօնթրօլ» ենթարկուած են։ Այս մեծ և անժխտելի ապահովութիւն մ'է զոր ընկերութիւնն ընծայէ յաճախորդաց։

Ընկերութիւնը կը դիւրացնէ հասարակութեան «ամսական վճարմանց միջոցաւ» դիզել մի փոքր հարստութիւն և ունենալ միանգամայն մեծ պարգեւ մը շահելու յոյսն։

Առաջին ամսավճարն տրուելուն պէս, բաժանորդն կ'ընդունի իւր գնած արժէթղթին թիւն, և կը վայելէ նորա իրաւունքներն, որպէս թէ բաժնէթղթին գինն ամբողջովին վճարած լինէր։ Հետեւաբար արժէթղթին շահելիք պարգեւներն և տոկոսի կտրօններն իրեն կը վերաբերին։

Ամսական վճարմունք են, ըստ արժէթղթին 5, 10 և 20 ֆրանք։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընդհանուր Ներկայացուցիչն Ընկերութեան վասն Թուրքիոյ Ապտուլլահ Հաճի էֆէնտի, 4 Պահճէ-գաբու, Կ. Պոլիս.
Ներկայացուցիչ ի Պրուսա, Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պօտուրեան
Ներկայացուցիչ ի Զմիւռնիա Միսիւ Փ. Փէթրօզօգինօ։

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Soieries, Lainages, Draperies, Indiennes, Modes, Robes, Confections, Vêtements pour fillettes et garçonnets, Jupons, Peignoirs, Trousseaux, Layettes, Lingerie, Corsets, Dentelles, Toiles, Mouchoirs, Blanc de coton, Rideaux, Etoffes pour Ameublements, Tapisserie, Meubles, Literie, Chemises, Bonneterie, Vêtements pour Hommes, Chaussures, Parapluies, Ganterie, Châles, Cravates, Fleurs, Plumes, Passementerie, Rubans, Mercerie, Articles de Paris, Argenterie, Maroquinerie, Parfumerie, etc.

DEMANDER

le MAGNIFIQUE ALBUM ILLUSTRÉ renfermant 541 gravures, modèles inédits pour la Saison d'Été, qui

Vient de Paraître

Envoi gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
à PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du PRINTEMPS. (Bien spécifier les genres et prix).

Expéditions dans tous les pays du monde.

ՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Կենդանաբանութիւն հետազօտութեանց [illegible] նկարագրութեամբ ու բնախօսութեամբ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

Հայերէն Բնական Պատմութեան դասատուի մ'անհրաժեշտ պէտքն ի վաղուց անտի զգալի էր։ Այժմ՝ մեծ [illegible] որ արդէն ընթերցողաց ծանօթ է իւր գիտական լուրջ յօդուածներ և աշխատասիրութեամբք, եկած է լրացնել այս թերութիւն, հրատարակելով կայս [illegible] որ հինգ մասից բաղկացեալ աշխատասիրութեան առաջինն է։ Գործը կը բաղկանայ չորս ստուար հատորներէ։ Ա. Կենդանաբանութիւն, Բ. Բուսաբանութիւն, Գ. Երկրաբանութիւն։ Մէկ մի հատոր պիտի բաղկանայ 25 մեծադիր ութածալ թերթերէ, պարունակելով 250 է աւելի եղեգնի պատկերներ։ Ա. հատորին հրատարակութեան արդէն ձեռնարկուած է [illegible] ութը թերթերը լոյս տեսած են։ Առաջին հատորը իւր վերջը պիտի ունենայ նաեւ շուրջ 1000 գիտական բառերէ կազմեալ բառարան մը, որոյ գինն պիտի լինի 40 դրշ. կանխաւ բաժանորդ եղողաց համար 30 դրշ։ Բաժանորդագրութիւն ընդունելու համար միանուագ [illegible] կը լինի։ Իւրաքանչիւր թերթի գինն 60 փարա։ Տպագրութեան մաքրութեան կատարեալ մասին տարուած խնամոց մասին համար, բաւ է ելլել ի լոյս ընծայեալ թերթերը։ Կեդրոնատեղին է «Գիտական Շարժման» գրատունը, Կ. Պոլիս, Մերճան Չարշը, Պասթըրմաճը խան, կը գտնուի նաեւ Ֆրէնկեան տպարանը, Պիպէրճեանի գրավաճառանոցը, Պէնեանի Մեջիտ-Գրական գրավաճառանոցը և Էնկէ-Գաբուի յլրավաճառաց քով։

ԹԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլէ, Միջերկրական և Սեւ ծովի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ագիա Սոֆիա	3,000	Պրէք
Արաբիա	2,500	Ռոճէրս
Ալգերիա	2,500	Ֆրանկլինգ
Լաքոնիա	2,500	Ռեկըս
Մակեդոնիա	3,500	Մարշ
Բուլկարիա	2,800	Ֆոթերկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
513

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ Հըլ Ուէլդը, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարատոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբօ	2,500	Օգրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օտտօ	2,000
Գանտօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տինօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիտօ	2,800
Էրատօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրատօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆինօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3.500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիտանօ	2,200	Սաբֆօ	2,000
Կօզօ	800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտտօ	2,200	Սօրէնտօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հումպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիօօ	2,300	Քասնտօ	3,600
Քէլբօ	2,000	Եէտտօ	1600
Քօճօ	2,200	Զէնօպ	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Թէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Մօնտօ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է մարտ 22ին և ապրիլ 10ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կը ներկայացուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէթ խան Ղալաթիա
514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլէ և Միջերկրականի մէջ բանող
շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քառնաք	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրօս	4000	Ղէլթիօ	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Մեսսագրիա	3250	Ալեքսանդրիա	1700
Թիպս	3250	Լոգիւս	800
Մոգաթամ	3250	Օլիմպոս	800
Մարիօթիս	3230	Սէտօս	700
Մեմֆիս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՂ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրփուլ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերփուլէ և Արեւելքի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալզաթիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անաթոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Ցարրայ	700	Օբորթօյ	700
Էճիբշըն	3700	Բէրսեան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլէթ խանը, Ղալաթիա
Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ.
Լիվըրփուլ
Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆօնթէն.
Ճիպրալթար, Թ. Գ. Քարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալթա, Օ. Քամիլլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մաւրօկօրտատօ.
Զմիւռնիա, Թ. Ուիդօլ և ընկ.
512

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ութը օրը անգամ մը կը բանի Լիվերփուլէ և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Աէտնա	3,000	Մալթա	3,000
Ալեբբօ	3,000	Մորոքօ	2,500
Գալլիա	2,500	Սամօս	2,500
Պրիթիշ Քուին	1,200	Բալմիրա	3,000
Շերբուրկ	2,000	Սիդոն	4,600
Տենէրիֆ	2,500	Պալաստին	3,000
Կամբիա	4,000	Սարակոսա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Ալեբբօ շոգենաւը, նաւապետ Մ. Նէյ, ապրիլ 3ին Լիվըրփուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈԼԻ
Գործակալ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հաւիլ փաշա խան Ղալաթիա
511

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆԱՆԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսէյլէ և Բոլէէ մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է «Մէօզ», որ ապրիլ 1ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 7ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է «[illegible]»։

Ուղեւոր և ապրանք ընդունելու

Նաւուղիի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՌԹԷ ԲՐԱՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմէթ
514 Մոմճեան փողոց, Թիւ 141

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

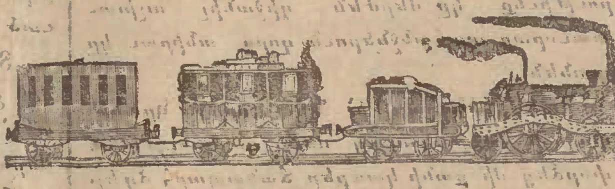

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ — (Սկսեալ 1 Ապրիլ 1886 մինչեւ նոր տնօրինութիւն)

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 2 Ա. Տեսր.
	Առաւ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս .... մեկնում	7 45
Գում—գաբու	7 55
Եէտի—գուլէ	8 5
Մագրիգիւղ	8 19
Այաթէֆանոս	8 34
Քիւչիւք—Չէքմէճէ	8 41
Ըսբարթա—գուլէ	9 18
Հատըմքէօյ	9 48
Զաթալճա	10 26
Գապաքճէ	10 57
Սինէքլի	11 55
Չէրքէզքէօյ ժամանում	12 35
Չէրքէզքէօյ մեկնում	12 55
Չորլու	1 41
Մուրատլը — Քէօրէքլի	2 26
Սէյտլէր—Չիֆթլիք	2 53
Լիւլէ—Պուրկազ	3 27
Պապա—Էսքի	4 5
Բավլօ—քէօյ	4 42
Ուզուն—Քէօփրիւ	5 22
Գուլէլի—Պուրկազ	5 49
Ուբլի	6 9
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	6 51
	Երեկոյ

Կառախումբ	Կռ. խ. թ. 122 Ա. Տեսր.
	Առաւ. ժ. վ.
Ադրիանուպոլիս ..... մկ.	8 35
Գատըքէօյ	9 10
Մուսթաֆա բաշա	9 46
Հարմանլը	10 46
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժամ.	11 14
Թըրնովա-Սէյմէնլի մեկ.	11 34
Հասքէօյ—Գայաճըք	12 24
Եէնի—Մահալլէ	1 29
Բաբադըր	2 7
Գալթանիցա—Սթանիմագ	2 39
Փիլիպէ ժամ.	3 2
Փիլիպէ մեկ.	3 27
Թաթար Բազարճըք	4 37
Սարամպէյ	5 5
	Երեկոյ

ԳԻԾ Ա. ՊՈԼԻՍ—ՍԱՐԱՄՊԷՅ

Կառախումբ Սարամպէյէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 121 Ա. Տեսր.
	Առաւ. ժ. վ.
Սարամպէյ մեկ.	6 15
Թաթար Բազարճըք	6 51
Փիլիպէ ժամ.	7 53
Փիլիպէ մեկ.	8 8
Գալթանիցա—Սթանիմագ	8 33
Բաբադըր	9 12
Եէնի Մահալլէ	9 49
Հասքէօյ—Գայաճըք	10 54
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժամ.	11 34
Թըրնովա-Սէյմէնլի մեկ.	11 54
Հարմանլը	12 36
Մուսթաֆա—փաշա	1 29
Գատըքէօյ	2 2
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	2 35
	Երեկոյ

Կառախումբ	Կռ. խ. թ. 1 Ա. Տեսր.
	Առաւ. ժ. վ.
Ադրիանուպոլիս ..... մեկ.	8 20
Ուբլի	9 3
Գուլէլի—Պուր. (Պիւֆէ)	9 30
Ուզուն—Քէօփրիւ	9 53
Բավլօ—Քէօյ	10 29
Պապա—Էսքի	11 15
Լիւլէ—Պուրկազ	11 47
Սէյտլէր—Չիֆթլիք	12 18
Մուրատլը—Քէօրէքլի	12 45
Չորլու	1 36
Չէրքէզքէօյ ժամ.	2 17
Չէրքէզքէօյ մեկ.	2 37
Սինէքլի	3 24
Գապաքճէ	4 11
Զաթալճա	4 38
Հատըմ—Քէօյ	5 28
Ըսբարթա—գուլէ	5 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ	6 25
Այաթէֆանոս	6 36
Մագրի—գիւղ	6 49
Եէտի—գուլէ	7 3
Գում—Գաբու	7 12
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	7 20
	Երեկոյ

ԳԻԾ ԳՈՒԼԷԼԻ—ՊՈՒՐԿԱԶ—ՏԷՏԷ-ԱՂԱՃ

22 թիւ կառախումբն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կը բանի։

Կառախումբ Տէտէ Աղաճէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 222 Խառն
	Կէս օրէն վերջը ժ. վ.
Տէտէ—Աղաճ .... մեկ.	2 6
Ֆէրրէ	3 12
Պիթիքլի	4 5
Սուֆլի	4 54
Տիմիթօքա	5 58
Գուլէլի—Պուրկազ	6 37
Ուբլի	7 1
Ա. Պոլիս .... ժամ.	7 51
	Երեկոյ

21 թիւ կառախումբն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը կը բանի։

Կառախումբ Ադրիանուպոլսէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 221 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Ա. Պոլիս .... մեկ.	7
Ուբլի	7 51
Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	8 24
Տիմիթօքա	8 58
Սուֆլի	10 7
Պիթիքլի	10 51
Ֆէրրէ	11 49
Տէտէ—Աղաճ .... ժամ.	12 34
	Երեկոյ

ԳԻԾ ՎԱՌՆԱ—ՌՈՒՍՃՈՒՔ

1884 Մայիս 20էն սկսեալ

Կառախումբ Վառնայէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 402 Թղթատար	
	Առաւ. ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Վառնա (Պիւֆէ) ... մեկ.		6 30
Կիւպեճէ	6 59	7
Բրավատի	7 49	7 50
Շումնու—Ռօտտ	8 36	8 39
Շէյթանճըգ (Պիւֆէ)	9 28	9 48
Ըշըգլար	10 32	10 33
Ռազկրատ	10 8	11 9
Վէթովա	11 57	13 58
Զէրնավօտա	12 28	12 13
Ռուսճուք (Պիւֆէ) ժամ.	1 5	
	Երեկոյ	Երեկոյ

ԳԻԾ ՌՈՒՍՃՈՒՔ—ՎԱՌՆԱ

Կառախումբ Ռուսճուքէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 421 Խառն	
	Առաւ. ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Ռուսճուք .... մեկ.		8 52
Զէրնավօտա	9 30	9 33
Վէթովա	10 9	10 10
Ռազկրատ	11 9	11 10
Ըշըգլար	11 50	11 51
Շէյթանճըգ	12 31	12 49
Շումնու—Ռօտտ	1 35	1 38
Բրավատի	2 26	2 27
Կիւպեճէ	3 19	3 20
Վառնա .... ժամ.	3 48	
	Երեկոյ	

ԳԻԾ ԹԸՐՆՈՎԱ—ԵԱՄԲՈԼԻ

Կառախումբ (1) Թըրնովայէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 322 Խառն
	Երեկոյ ժ. վ.
Թըրնովա .... մեկ.	11 59
Գարաբունար	12 40
Բաշնէ—Մահալլէսի	1 41
Եէնի—Զաղրա	2 45
Քէրմանլը	3 34
Եամպոլու .... ժամ.	4 20
	Երեկոյ

122 և 121 թիւ կառախմբոց հետ կը հաղորդակցի։

Կառախումբ (1) Եամպոլուէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 321 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Եամպոլու .... մեկ.	6 40
Քէրմանլը	7 9
Եէնի—Զաղրա	8 38
Բաշնէ—Մահալլէսի	9 42
Գարաբունար	10 38
Թըրնովա .... ժամ.	11 9
	Առաւ.

121 և 122 թիւ կառախմբոց հետ կը հաղորդակցի։

ԳԻԾ ՌՈՒՍՃՈՒՔ—ՎԱՌՆԱ

Կառախումբ Ռուսճուքէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 401 Թղթատար	
	Առաւ. ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Ռուսճուք (Պիւֆէ) մեկ.		7 55
Զէրնավօտա	8 44	8 49
Վէթովա	9 41	9 43
Ռազկրատ	10 56	11 10
Ըշըգլար	12 3	12 6
Շէյթանճըգ (Պիւֆէ)	12 57	1 27
Շումնու—Ռօտտ	2 21	2 35
Բրավատի	3 36	4 41
Կիւպեճէ	4 48	3 50
Վառնա .... ժամ.	5 28	Երեկոյ

Ծանօթ.—401 և 402 թիւ թղթատար կառախումբք ամեն շաբթու չորեքշաբթի և կիրակի օրերը միայն տեղի կունենան։

ԳԻԾ ՎԱՌՆԱ—ՌՈՒՍՃՈՒՔ

Կառախումբ Վառնայէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 422 Խառն	
	Առաւ. ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Վառնա .... մեկ.		8 20
Կիւպեճէ	8 58	8 59
Բրավատի	10 6	10 11
Շումնու—Ռօտտ	11 12	11 26
Շէյթանճըգ	12 40	1 10
Ըշըգլար	2 18	2 21
Ռազկրատ	3 7	3 21
Վէթովա	4 26	4 28
Զէրնավօտա	5 8	5 13
Ռուսճուք .... ժամ.	6	Երեկոյ

421 և 422 թիւ խառն կառախումբք ամեն շաբթու երկուշաբթի, երեքշաբթի, հինգշաբթի, ուրբաթ և շաբաթ օրերը միայն տեղի կունենան։

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Սէլանիկէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 522 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 40
Թօփսին	7 8
Ամաթօվօ	8 35
Քարասուլու	9 9
Կիւմէնճէ (Հալթ)	9 25
Կէօրկէլի	10 27
Միրօվչէ	11 25
Սթրումիցա (Հալթ)	11 42
	Կէս օր
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	12 31
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մկ.	12 56
Քրիվօլագ	2 4
Վ. Էնէճիամօ—Կրատսկօ	3 7
Քէօբրիւլիւ	4 30
Զէլէնիքօ	5 38
	Երեկոյ
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	6 34

Կառախումբ	Կռ. խ. թ. 623 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ)... մեկ.	9
Էլէշան	10 4
Քաչանիկ	10 58
Վ. Ֆերիզովիչ	12 5
Լիբլիան	1 9
Բրիշթինա	2 8
	Կէս օրէն վերջը
Միթրովիցա (Պիւֆէ) ժամ.	8 44

Այս կառախումբ Սէլանիկէն եկող 522 թիւ կառախմբին հետ կը հաղորդակցի։

Կառախումբ Միթրովիցայէն մեկնող	Կռ. խ. թ. 621 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Միթրովիցա (Պիւֆէ) մկ.	8 55
Բրիշթինա	10 11
Լիբլիան	11 15
Վ. Ֆերիզովիչ	12 16
Քաչանիկ	
Էլէշան	
	Երեկոյ
Իւսքիւպ (Պիւֆէ)... ժամ.	2 45

Կառախումբ	Կռ. խ. թ. 52 Խառն
	Առաւ. ժ. վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	6 9
Զէլէնիքօ	7 27
Քէօբրիւլիւ	8 48
Վ. Էնէճիամօ—Կրատսկօ	10 16
Քրիվօլագ	11 4
	Կէս օր
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	12 7
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մկ.	12 22
Սթրումիցա	1 29
Միրօվչէ	1 41
Կէօրկէլի	2 40
Կիւմէնճէ	3 40
Քարասուլու	3 54
Ամաթօվօ	4 28
Թօփսին	5 22
	Երեկոյ
Սէլանիկ (Պիւֆէ)... ժամ.	6

Այս կառախումբ Միթրովիցայէն եկող 621 թիւ կառախմբին հետ կը հաղորդակցի։

---

(1) 322 թիւ կառախումբն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը կը բանի։

(1) 321 թիւ կառախումբն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կը բանի։